TRIBUNE

BESPARINGEN
rafelen de werking van de openbare diensten uit

acod
ABVV OPENBARE DIENSTEN

maandblad, verschijnt niet in augustus | afgiftekantoor 2099 Antwerpen X | P 2A9795 | **december 2026 | 82.11**

inhoud

inhoud en colofon	2
wedstrijd	2
algemeen	3
spoor	4
tram bus metro	9
de post	10
gazelco	12
telecom	13
vlaamse overheidsdiensten	15
federale overheidsdiensten	18
lokale en regionale besturen	21
ACOD AKM	26
onderwijs	28
cultuur	36
agenda	37

colofon

Hoofdredactie en verantwoordelijke uitgever:
Uwe Rochus
Fontainasplein 9-11, 1000 Brussel
Tel: 02-508 58 11 Fax: 02-508 58 40
uwe.rochus@acod.be

Redactiesecretariaat:
Chris Camps - chris.camps@acod.be

Redactie:
Stan Reusen, Nancy Libert, Geert Cools, Chris Moortgat, Tony Fonteyne, Gert Vlasselaer, Tony Six, Annuska Keersebilck, Jan Van Wijngaerden, Inge Hermans

Eindredactie: Jos Gavel, Aalst
Vormgeving: Els De Waele
Drukkerij: Moderna Printing

online

www.acodonline.be

www.facebook.com/acod.abvv

wedstrijd

Mediamarktbon

Winnaars

Richard Regnier (Antwerpen), Stefan Acke (Sint-Amandsberg), Petra Desmedt (Wevelgem), Jan Pellenberghs (Leuven) en Wietse Ghysels (Gent) wisten de juiste antwoorden op de vorige wedstrijd. Zijn winnen een Mediamarktbon.

Nieuwe prijs:
Mediamarktbon

Vragen

- Den Brabo – een pronkstuk van Haven Antwerpen zaliger – is helaas verkocht aan Ollanders. Wat is Brabo?
  - een springbok
  - een hijsbok
  - een steenbok

- In welke betekenis wordt CANAC verder in dit boekske gebruikt?
  - De Canadese cultuurvakbond
  - Een merk van hondenvlooiendruppels
  - Het Belgisch luchtverkeersleidingscentrum

- Basis- en secundaire scholen kunnen samenwerken met academies deeltijds kunstonderwijs en instellingen hoger onderwijs. Hoe noemt men deze projecten?
  - Kunstkuur
  - Kunstuur
  - Kunststuur

Antwoorden mailen naar
chris.camps@acod.be
of sturen naar Chris Camps, Fontainasplein 9-11, 1000 Brussel.

Gelieve je adres te vermeldenbij je antwoorden.

Als je het mij vraagt
"Allez, daar gaan we weer..."

Het rondje 'overheidsbashen' is opnieuw ingezet, en deze keer mocht VBO-voorzitter Pieter Timmermans de aftrap geven. Bij Radio 1 mocht hij nog eens uitleggen hoe "inefficiënt" het er bij de overheid aan toegaat. Wat vond je van zijn standpunten?

Uwe Rochus: "Als je Timmermans mag geloven zou de privé een walhalla aan de Noordzee kunnen bouwen, ware het niet dat die vreselijke overheid alles opslokt. We werken de helft van het jaar voor de staat, klaagde hij. En volgens hem vraagt niemand wat die met de opbrengsten doet.
De selectiviteit waarmee zulke mensen naar de overheid kijken is frappant. 'Minder overheid' roepen zonder te zeggen wat er dan weg moet, is geen debat voeren. Dat is campagne voeren met de onderwijzer, de loketmedewerker, de stadsreiniger, de politieagent en de cipier als kanonnenvlees. Want ook zij werken voor de overheid. Hebben het VBO of Voka het dan over hen als ze het over 'te veel ambtenaren' hebben? Moeten zij vrezen voor hun job in hun werkgeverswalhalla?"

Deze framing past in het beeld van de 'pendelende Vlaming' in een 'verdoken Brussels ministerie', met een vast statuut, te veel thuiswerk, te veel tijd, een te hoog loon en te weinig om handen.

Uwe Rochus: "Dat klopt uiteraard niet. Ambtenaren zijn ook (kleuter)onderwijzers, zorgkundigen in onze OCMW-rusthuizen, inspecteurs, tram- en buschauffeurs, treinbestuurders-begeleiders, brandweerlui, agenten, cipiers, militairen en bibliotheekmedewerkers. Mensen zonder wie dit land stilvalt en dan hebben we het nog niet eens over de postbode, de netbeheerder of de luchtverkeersleider.
Met grafiekjes over een stijgend aantal ambtenaren kan je tegelijk veel tonen en niets zeggen. Op sociale media klink het dan meteen alsof we met een spilzuchtige overheid te maken hebben waar nog flink wat af kan.
Wat die grafiekjes er niet bij vertellen, is dat de groei vooral in het onderwijs zit, waar het personeel nog steeds op zijn tandvlees zit. En dat de federale administraties het intussen met alsmaar minder mensen moeten doen. Wie vandaag oproept om te besparen, doet dat dus rechtstreeks in klassen, OCMW's, brandweerkazernes en gevangenissen waar nu al handen tekortschieten. Dat vertellen de Timmermansen van deze wereld er natuurlijk niet bij."

Er zit ook een opvallende tegenstrijdigheid in zulke oproepen. De 'privé' wil wel snellere vergunningen, meer mensen aan het werk, vlot openbaar vervoer... Maar wie moet daar dan voor zorgen?

Uwe Rochus: "Inderdaad, een economie die draait, steunt op een overheid die vlot functioneert. Wie de overheid afbreekt, zaagt aan de tak waarop hij zelf zit.
Nu, je zal ons niet horen zeggen dat kritiek niet kan. Ook de ACOD zegt al jaren dat het beter en 'efficiënter' moet, want het zijn onze leden die elke dag botsen op verouderde IT, dubbele procedures en onderbemande diensten. Maar we denken dat het personeel een andere vorm van efficiëntie voor ogen heeft dan 'de privé'. De oorzaak van die problemen ligt zelden bij de ambtenaar. Ze ligt bij de politiek, die van dit land een kluwen heeft gemaakt waarin de ene dienst dubbel en de andere driedubbel werk verricht."

Er leeft ook een hardnekkige mythe dat elke euro voor de overheid een euro minder is voor de economie. Is dat correct?

Uwe Rochus: "Helemaal niet! De overheid neemt vaak het risico waar de privé pas later instapt. Onze openbare diensten zijn een drijvende kracht achter verandering en innovatie. Daarom zijn extra investeringen in die diensten broodnodig.
We staan altijd open voor een eerlijk debat. Maar dan wel het echte debat. Welke taken vinden we essentieel? Wat werkt en wat niet, gemeten en niet op buik- of ander gevoel? Hoe ruimen we de bestuurlijke rommel op die de politiek zelf heeft geschapent? Dat debat wil ACOD voeren, morgen al.

Uwe Rochus - voorzitter

We weigeren echter de rekening van het politieke falen steeds door te schuiven naar wie elke dag de boel rechthoudt: de leerkracht voor een overvolle klas, de buschauffeur die zijn rit toch nog rijdt, de cipier in een overbevolkte gevangenis, de brandweerman die om drie uur 's nachts uitrukt. Als je gratuit je beklag doet over een teveel aan ambtenaren, is dat geen besparingsplan maar gewoon gemakzuchtige sloganeske taal met een grafiekje erbij."

23 november: mobilisatie in Brussel

Op 23 november roept het gemeenschappelijk vakbondsfront op tot een grote maatschappelijke mobilisatie in de straten van Brussel. Deze betoging wil een positieve boodschap uitdragen voor al wie verbindt, rechten verdedigt en vorm en inhoud geeft aan onze democratie. Ze wil veel verder reiken dan de vakbonden: ook ziekenfondsen, verenigingen tegen armoede, jongerenorganisaties, milieuverenigingen, culturele actoren, feministische organisaties, studenten, gepensioneerden en geëngageerde burgers... Neem deel en sluit aan bij ons ACOD-blok in de betoging. Afspraak om 10 uur, Financiëntoren, Kruidtuinlaan 50, 1000 Brussel.

Filip Peers is nieuwe Nationaal Voorzitter ACOD Spoor-CGSP Cheminots

"Van het spoor een pijler van de klimaattransitie maken"

Op vrijdag 23 oktober verkoos het congres van de ACOD Spoor-CGSP Cheminots Filip Peers tot nationaal voorzitter van de spoorvakbond. Hij volgt Pierre Lejeune op vanaf 1 november.

Filip Peers begon zijn loopbaan bij de Belgische Spoorwegen als onder-stationschef in Brussel-Zuid. Als militant in de seinzaal van datzelfde station zette hij zijn vakbondswerk voort en werd hij in 2008 verkozen tot gewestelijk secretaris van de CGSP Cheminots in Brussel. Vervolgens werd hij in 2016 nationaal secretaris. Sindsdien zetelt hij in de Nationale Paritaire Commissie en heeft hij zich op vakbondsniveau ingezet voor het personeel van de seinzalen en het stationspersoneel.

Hoewel de ACOD Spoor-CGSP Cheminots van voorzitter verandert, verandert de koers niet, aldus Filip Peers: "Onze strijd blijft gericht op het verdedigen van kwaliteitsvolle spoorwegen voor iedereen: correcte arbeidsomstandigheden voor het spoorwegpersoneel en een goede dienstverlening voor de reizigers." Hij herinnert er ook aan dat gezien de klimaatuitdagingen, de openbare diensten van essentieel belang zijn: "We hebben allemaal de hittegolven meegemaakt en de brand in de Hoge Venen deze zomer gezien: de gevolgen van de klimaatopwarming zijn al zichtbaar. De spoorwegen zijn een collectief en milieuvriendelijk vervoermiddel. Ze zouden een essentiële pijler moeten vormen van de klimaattransitie en het antwoord kunnen zijn op de torenhoge brandstofprijzen. De Arizona-regering slaat echter de tegenovergestelde weg in door besparingen op te leggen aan alle openbare diensten, inclusief de Belgische Spoorwegen."

Filip Peers wijst ook op een strategische uitdaging op middellange termijn: "De openbare spoorwegdienst wordt bovendien in gevaar gebracht door het liberaliseringsproject dat door diezelfde ministers wordt doorgevoerd. Wij verwerpen dit project."

De nieuwe voorzitter bedankte de spoorwegmedewerkers van de ACOD Spoor-CGSP Cheminots voor hun vertrouwen. Hij dankte ook Pierre Lejeune voor het werk dat hij gedurende al die jaren heeft verricht en wenste hem een welverdiend pensioen toe, omringd door zijn dierbaren.

Paritaire sprokkels
Maandelijks nieuws

Vragen en verklaringen van de vakbonden

Gebruik taxi's voor rijdend personeel NMBS

De ACOD-CGSP vroeg uitleg over een interne richtlijn inzake het gebruik van taxi's voor rijdend personeel. Volgens de vakbond kan deze instructie in bepaalde omstandigheden leiden tot extra wachttijden van maximaal een uur, wat mogelijk strijdig is met artikel 71bis van ARPS 541. Dit artikel bepaalt dat de dienst op de voorziene uren moet beginnen en eindigen en dat alles in het werk moet worden gesteld om overschrijdingen van de arbeidstijd te beperken.

De directie stelde dat de richtlijn verenigbaar is met de geldende regelgeving. Volgens haar kan openbaar vervoer in sommige gevallen efficiënter zijn dan een taxi, aangezien ook taxi's hinder kunnen ondervinden van verkeersopstoppingen. Daarnaast wil de directie het gebruik van taxi's uniform beheren en onnodige kosten vermijden. De richtlijn is gebaseerd op een analyse van zowel efficiëntie als kostenbeheersing.
De ACOD-CGSP vraagt inzage in deze analyse en wenst bijkomend een onderzoek naar de conformiteit van de instructie met de geldende regelgeving.

Procedure ziektemelding treinbegeleiding Zuidwest

De vakbond kaartte de onrust aan die ontstaan is naar aanleiding van een lokale nota in het district Zuidwest. Daarin wordt van zieke personeelsleden gevraagd niet

BelgaImage - Nicolas Maeterlinck

alleen de permanentie te verwittigen, maar ook hun teamleider te contacteren om het contact te behouden. De ACOD-CGSP betwist het verplichte karakter van deze bijkomende stap en stelt vragen bij het feit dat deze maatregel slechts in één district wordt toegepast. De procedures inzake ziekteaangifte worden immers door HR Rail vastgelegd en zouden uniform moeten zijn.
De directie maakte een onderscheid tussen de melding van ziekte en het onderhouden van contact tijdens een afwezigheid. Zij verwijst naar de HR Rail-richtlijnen, waarin wordt vermeld dat een medewerker de planner, permanentie en/of leidinggevende moet verwittigen. Volgens de directie is contact tussen leidinggevende en medewerker belangrijk voor opvolging en welzijn. De maatregel werd ingevoerd in Zuidwest wegens een hoger ziekteverzuim en kan eventueel later nationaal worden uitgebreid indien de resultaten positief zijn.
De ACOD-CGSP wees erop dat het rijdend personeel al jarenlang zijn afwezigheid meldt via de permanentie, die het best geplaatst is om de dienstverlening te organiseren. Teamleiders beschikken bovendien zelf over de nodige informatie om zieke personeelsleden op te volgen. De vakbond vindt het niet aanvaardbaar om de verantwoordelijkheid hiervoor systematisch bij de zieke werknemer te leggen. Volgens ons zorgt deze maatregel vooral voor extra spanningen en is een nationale verduidelijking noodzakelijk.

NMBS Academy: personeelsbezetting per zone

De ACOD-CGSP vroeg bijkomende informatie over de personeelsbezetting in de verschillende zones. De bezorgdheid bestaat dat werknemers die gebruikmaken van een 4/5-regeling onvoldoende zichtbaar zijn in de beschikbare cijfers, waardoor de werkelijke beschikbare capaciteit wordt overschat. Daarom vroeg de vakbond per zone cijfers over eindeloopbaan-4/5 en thematische 4/5-regelingen.
De directie erkende dat het eerder bezorgde document het aantal werknemers en niet het aantal voltijdsequivalenten (VTE) vermeldde. Zij beklemtoonde wel dat bij de personeelsverdeling rekening werd gehouden met deeltijdse tewerkstelling en langdurige afwezigheden. Extra werkdruk zou moeten worden opgevangen door coaches in de depots. De directie engageerde zich om de gevraagde cijfers over eindeloopbaan-4/5 te bezorgen.

Dossiers ingediend door de directie

Infrabel: uitbetaling compensatieverlofdagen 2026

Zoals voorgaande jaren werd een voorstel besproken om compensatieverlofdagen uit te betalen. De ACOD-CGSP blijft gekant tegen het principe dat dergelijke dagen worden vergoed in plaats van effectief opgenomen te worden als rusttijd. Daarom brachten wij een negatief advies uit.

NMBS: uitbetaling kredietdagen (KD)

De directie stelde een afwijking voor op de bestaande procedure voor de vrijwillige uitbetaling van kredietdagen. Door ICT-gerelateerde beperkingen kan de normale aanvraagperiode in december 2026 niet plaatsvinden. Daarom wordt voorgesteld de aanvragen uitzonderlijk te laten verlopen van 11 januari tot en met 3 februari 2027 voor het aantal kredietdagen boven de 35. De ACOD-CGSP gaf hierover een negatief advies.

NMBS: centralisatie OCC - Realtime-organisatie (RTO)

Het dossier over de centralisatie van de realtime-organisatie naar Brussel werd opnieuw besproken. Tijdens de onderhandelingen werden enkele belangrijke garanties verkregen. Zo bevestigde de directie dat personeelsleden bij een graadwijziging hun anciënniteit behouden overeenkomstig ARPS 520. Daarnaast garandeert HR Rail het behoud van een gelijkwaardige productiviteitspremie en blijft voor treinbegeleiders de tweetaligheidspremie behouden.
Ondanks deze verbeteringen blijft De ACOD-CGSP zich verzetten tegen de centralisatie. De vakbond vreest negatieve gevolgen voor de mobiliteit, de woon-werkverplaatsingen, de werk-privébalans en het algemeen welzijn van de betrokken personeelsleden. Volgens de ACOD-CGSP mogen dergelijke beslissingen niet uitsluitend vanuit organisatorische of financiële overwegingen worden genomen. De impact op arbeidsomstandigheden en levenskwaliteit moet mee bepalend zijn. Daarom werd een negatief advies uitgebracht.

Tony Fonteyne

Infrabel
Bedrijfscomité PBW september en oktober 2026

Enquête 'Hey, ça va?': wat is dat?

De directie heeft de nieuwe enquête 'Hey, ça va?' ter analyse van de psychosociale werkbelasting voorgesteld. Deze enquête wordt uitgevoerd door IDEWE, de externe preventiedienst. Deelname was vrijwillig en anoniem. De enquête vond plaats tijdens de werkuren op de werkplek en duurde ongeveer 20 minuten. De enquête liep van 28 september tot 23 oktober 2026 en kon online of op papier worden ingevuld. De resultaten worden begin 2027 verwacht.

Inzetbaarheid: re-integratieplan voor ongeschikt verklaarde werknemers

De directie legde ons een document voor waarin haar beleid voor inzetbaarheid wordt uiteengezet. Dit beleid voorziet in de invoering, met ingang van 1 januari 2027, van een re-integratiebeleid voor werknemers die ongeschikt zijn verklaard.
Er is een extra vergadering gepland tussen de verantwoordelijke voor welzijn en de vakbondsafvaardigingen. Alle problematische aspecten zullen daar aan bod komen, vooral omdat de vakbonden de FOD hierover hebben ingelicht. Met name de rol van de maatschappelijk werkers in dit proces is een van de aandachtspunten.

Klacht met een hoofdzakelijk collectief karakter

Op het einde van de vergadering van september werd in de varia een brief van IDEWE voorgelezen. Daarin werd gemeld dat verscheidene werknemers een formele collectieve klacht hadden ingediend over de aanschrijving en de toeslagen in verband met de rangen 3. In de brief werd melding gemaakt van onder meer druk, een gevoel van discriminatie en andere moeilijkheden.
Het gezamenlijk vakbondsfront vroeg herhaaldelijk de volledige brief te mogen krijgen. Dit verzoek werd aanvankelijk afgewezen. Na ons aandringen en met een kopie aan de FOD WASO, werd het document ons uiteindelijk toch bezorgd.
Op verzoek van de ACOD-CGSP werd besloten dat er een analyse van de psychosociale belasting zou worden uitgevoerd door IDEWE, als externe organisatie.
Toekomstige collectieve klachten zullen voortaan als afzonderlijke agendapunten worden opgenomen.

Arbeidsongevallen

In juni is het aantal arbeidsongevallen aanzienlijk gestegen. De ACOD-CGSP vroeg een analyse van de oorzaken, met name wat betreft de mogelijke invloed van de hitte. Vermeld in dit verband de hitte expliciet als oorzaak op uw P29-formulier wanneer een ongeval verband houdt met de weersomstandigheden.
Een werknemer liep ook brandwonden op door creosoot, een product dat wordt gebruikt voor het impregneren van houten dwarsliggers en dat als kankerverwekkend is geclassificeerd.
In oktober vond in Kortrijk een ernstig ongeval plaats waarbij een extern bedrijf betrokken was: een werknemer werd door een spoor-

rail geraakt. De delegatie zal later op dit dossier terugkomen.
Daarnaast bespraken we het ernstige ongeval met elektrische schokken dat zich in september 2023 in Schaarbeek heeft voorgedaan. Tot op heden zijn de rapporten en plannen van TUC Rail nog steeds niet doorgestuurd. We brachten de directie op de hoogte van ons voornemen om deze kwestie voor te leggen aan de FOD.

Controle van onderaannemers - CheckIn@work

Dit systeem verplicht externe werknemers om zich via hun nationaal nummer te registreren voor werven met een waarde van meer dan 500.000 euro.
ACOD-CGSP wees op de beperkingen van het systeem: de app registreert de aanwezigheid van de werknemers, maar niet hun aantal gewerkte uren. Een kraanmachinist kan zo op de ene werf werken en vervolgens zonder specifieke controle doorgaan op een andere, wat een reëel veiligheidsrisico vormt.
De vakbondsafvaardiging vroeg naar het aantal uitgevoerde controles en opgestelde processen-verbaal. Op het moment van de vergadering waren er geen statistieken beschikbaar.

Opvolging aanbevelingen naar aanleiding van ongevallen

In 2025 liep een medewerker een tweedegraads brandwond op bij het loskoppelen van een slang na het gebruik van een stoomreiniger. We hadden vastgesteld dat zich in 2021 al een soortgelijk ongeval had voorgedaan en dat verschillende aanbevelingen die destijds waren gedaan, met name het aanbrengen van veiligheidspictogrammen, nog steeds niet waren uitgevoerd. Dit was voor ons de aanleiding om de directie aan te spreken op de daadwerkelijke opvolging van de aanbevelingen die naar aanleiding van arbeidsongevallen waren gedaan.
De directie deelde ons nu mee dat er een nationaal actieplan is opgesteld om de aanbevelingen uit de gedetailleerde rapporten te centraliseren en op te volgen, met een geplande uitvoering tegen eind 2026. De ACOD-CGSP stelde deze vertraging aan de kaak gesteld en wees erop dat er in 2021 al een gelijkaardig dossier bestond, zonder dat er daadwerkelijk opvolging plaatsvond. Wordt dus vervolgd...

Veilig werken met spoor-wegkranen

Naar aanleiding van de talrijke interventies van de ACOD-CGSP met betrekking tot arbeidsongevallen in verband met spoor-wegkranen presenteerde de directie de bijgewerkte versies van de documenten 'Veilig werken met spoor-wegkranen' en 'Het hijsen van lasten'.
Deze documenten zijn herzien naar aanleiding van de ongevallen die zich de afgelopen jaren hebben voorgedaan. De directie gaf ook aan dat deze thema's aan bod zijn gekomen tijdens de veiligheidsconferenties van 2026.
Wij zijn echter van mening dat dit onderwerp, gezien de ernst en de herhaling van de ongevallen, op zijn minst op een volledige dag verdient besproken te worden in het kader van de veiligheidsconferenties. Wij verzoeken tevens om inzage in de gedetailleerde inhoud van deze conferenties.

Werken bij warm weer

ACOD-CGSP stelde twaalf knelpunten aan de orde met betrekking tot de werven van I-O.3 en I-O.4: voortzetting van zware werkzaamheden ondanks de hoge temperaturen, voortzetting van slijpwerkzaamheden bij temperaturen boven 38 °C, gebrek aan zonnebrandcrème, gebrek aan vers water, kleding die als ongeschikt wordt beschouwd, vragen over de naleving van de Codex (WBGT, rustperiodes enz.)…
De directie weerlegde verschillende punten van kritiek. Zij was bijvoorbeeld van mening dat de brandwerende kleding voldoende katoen bevatte en herinnerde eraan dat het assortiment zomer-PBM's in 2027 zou worden uitgebreid.
Bij gebrek aan consensus werd het punt uitgesteld naar een volgende vergadering.

Even stilstaan bij onze overleden collega's.

We houden 1 minuut stilte ter nagedachtenis in het bijzonder van onze kameraad Pascal Secretin, vakbondsmilitant van ACOD-CGSP, en van Mohamed Houdak, lasser in Haren bij Infrabel, die is overleden aan de gevolgen van kanker als gevolg van asbest (erkend als beroepsziekte). Wij betuigen ons oprecht medeleven aan hun families, naasten en collega's.

Telewerken

De ACOD-CGSP zorgde ervoor dat er parallel aan de enquête 'Hey, ça va?' een specifieke analyse van telewerken wordt uitgevoerd. Een dergelijke analyse is onontbeerlijk gezien de talrijke beperkingen die bij de toepassing ervan zijn ondervonden, met name in Wallonië. Deze analyse zal worden uitgevoerd.

Diversen

- Het raamcontract met de externe preventiedienst IDEWE zal, na een aanbestedingsprocedure, worden verlengd voor de periode 2028-2035.
- Er is een werkbezoek aan de werkplaats in Haren aangevraagd en in principe goedgekeurd.

Tony Fonteyne

NMBS
Bedrijfscomité PBW: klaarmaken Desiro-treinen, nachtarbeid en langdurig zieken

Tijdens het bedrijfscomité van 22 oktober werden twee nieuwe vertrouwenspersonen officieel aangesteld. Hiermee is het team van zes vertrouwenspersonen, waarvan er vier reeds tijdens de vorige vergadering werden benoemd, volledig samengesteld. ACOD Spoor wenst hen veel succes in hun belangrijke opdracht voor de psychosociale ondersteuning van het personeel.
Een belangrijk discussiepunt was de uitbreiding van de taken van treinbestuurders bij het klaarmaken van Desiro-treinen. De directie bevestigde dat de werktijden van treinbegeleiders niet worden gewijzigd en dat de bestaande procedures voor defecte toiletten behouden blijven. De ACOD wees echter op de bezorgdheden over de praktische haalbaarheid van deze maatregel en de mogelijke impact op de exploitatie. Op vraag van de ACOD zal de invoering ervan geëvalueerd worden tijdens het bedrijfscomité van februari 2027.
Voorts stelde IDEWE de cijfers van de eerste jaarhelft voor en gaf de hoofdarts toelichting bij de verplichte medische onderzoeken. Er werd eveneens uitgebreid stilgestaan bij de impact van ploeg- en nachtarbeid, naar aanleiding van het dossier Shiftwerk 2.0 binnen B-TC. Zowel B-SW als IDEWE bevestigden opnieuw de negatieve gevolgen van onregelmatige arbeidspatronen op de gezondheid en het bioritme. De hoofdarts lichtte daarbij onder meer de verhoogde maag-darm- en cardiovasculaire risico's toe. Tegen eind 2026 zal B-SW een generieke risicoanalyse uitwerken voor de tractiewerkplaatsen binnen B-TC.

Ook het beleid inzake langdurig arbeidsongeschikte personeelsleden kwam aan bod. De directie werkt momenteel aan een begeleidingskader dat een vlotte, mensgerichte en duurzame terugkeer naar het werk moet ondersteunen. In dat kader zullen medewerkers die in een re-integratietraject worden opgenomen voortaan worden begeleid door Career Transition, een afdeling die rechtstreeks onder B-HR ressorteert. Volgens de directie moet dit de neutraliteit ten opzichte van de verschillende directies waarborgen.

Kevin Jordens

Bob Iversen met pensioen

Met het pensioen van Bob Iversen op 1 november 2026 nemen we afscheid van een gewaardeerde collega, een gedreven vakbondsman en bovenal een man met een passie voor mensen.

Zijn syndicaal engagement vond zijn oorsprong in het bedrijfsrestaurant van Antwerpen, waar hij jarenlang als kok aan de slag was. Daar groeide zijn overtuiging om op te komen voor collega's en hun belangen te verdedigen. Niet veel later nam hij een prominente rol op in onze organisatie en werd hij voorzitter van het Intersectoraal Gewest AKM. Vervolgens werd Bob verkozen tot bestendig afgevaardigde van het gewest Mechelen, om daarna het gewest Antwerpen mee te versterken als secretaris.

Daarnaast was Bob een graag geziene animator tijdens onze vormingen. Met zijn kennis, ervaring en enthousiaste aanpak wist hij vele militanten te boeien en op te leiden. Zo heeft hij mee vorm gegeven aan generaties syndicale afgevaardigden en militanten van onze organisatie.

De culinaire microbe heeft hem echter nooit verlaten. Voor Bob waren lekker en goed eten geen luxe, maar een vanzelfsprekendheid. Met dezelfde zorg, toewijding en passie waarmee hij een maaltijd bereidde, zette hij zich ook in voor zijn syndicaal werk.

Wij danken Bob voor zijn jarenlange inzet, zijn collegialiteit en zijn engagement voor onze leden. We wensen hem een welverdiend pensioen toe, gevuld met gezondheid, geluk, familie, vrienden en natuurlijk nog vele culinaire hoogtepunten.

Tony Fonteyne

Solidariteitsboodschap aan Spaanse vakbond naar aanleiding van treinongeval

Met diepe droefheid hebben we vernomen dat er op 28 oktober tussen Madrid en Andalusië een aanrijding heeft plaatsgevonden tussen twee hogesnelheidstreinen. Namens ACOD Spoor-CGSP Cheminots en al haar leden willen wij jullie onze oprechte condoleances betuigen en onze volledige solidariteit uitspreken. Onze gedachten gaan in de eerste plaats uit naar de slachtoffers, hun families en naasten, en naar de gewonden.

Ook gaan onze gedachten uit naar jullie, Spaans spoorwegpersoneel, die zwaar getroffen zijn door dit nieuwe drama. Het is bijzonder pijnlijk om te zien dat de spoorwegen zo kort na een eerder ernstig ongeval opnieuw door een tragedie worden getroffen. Over de grenzen heen rouwt vandaag de hele spoorwegfamilie.

Het is nog te vroeg om conclusies te trekken. We hopen dat er volledige duidelijkheid zal komen over de omstandigheden en de oorzaken van dit ongeval. We delen de overtuiging dat spoorwegveiligheid een absolute prioriteit moet blijven. Als we jullie op enigerlei wijze ondersteuning kunnen bieden, aarzel dan niet om een beroep op ons te doen.

Beste kameraden, wij betuigen jullie onze oprechte solidariteit.

Nationaal Secretariaat ACOD Spoor-CGSP Cheminots

ACOD Spoor zoekt nationaal secretaris

Op 1 december 2026 legt Nicky Masscheleyn, nationaal secretaris, zijn mandaat neer. Om in zijn vervanging te voorzien, doen we een oproep tot kandidaturen. Deze moeten opgestuurd worden naar Tony Fonteyne, Voorzitter VLIG ACOD Spoor, Fontainasplein 9-11, 1000 Brussel en aankomen ten laatste op 15 december om 12.00 uur. Elke kandidatuur moet worden voorgedragen door minstens één gewest. Geïnteresseerden kunnen daarvoor contact opnemen met hun gewestelijk secretaris.

Het nationaal secretariaat

CONTACT **Tony Fonteyne** | 02 508 58 08 | tony.fonteyne@cgspacod.be

Geen cijfers, maar mensen
Verhalen over gevolgen besparingen De Lijn tot bij minister

De voorbije maanden verzamelde de Coalitie voor een Sterk Openbaar Vervoer, met de campagne 'Hier trekken wij de lijn' meer dan 160 verhalen van reizigers. Op vrijdag 23 oktober werden die getuigenissen gebundeld en symbolisch overhandigd aan Vlaams minister van Mobiliteit Annick De Ridder.

Wat wanneer de halte in uw buurt verdwijnt, de aansluiting niet meer haalbaar is of de bus structureel overvol zit? Voor wie dagelijks afhankelijk is van het openbaar vervoer, zijn dat geen abstracte cijfers of beleidsmatige keuzes. Het zijn concrete problemen die het dagelijkse leven steeds moeilijker maken.
Een delegatie van de Coalitie, samengesteld uit een brede waaier van middenveldorganisaties, trok naar de minister om duidelijk te maken dat het debat over openbaar vervoer niet alleen over budgetten, besparingen en efficiëntie mag gevoerd worden. Het gaat in de eerste plaats over mensen.

Een busrit minder, een wereld kleiner

De verhalenbundel maakt zichtbaar wat beleidsbeslissingen betekenen voor reizigers. Een geschrapte buslijn kan ervoor zorgen dat iemand niet meer op het werk geraakt. Een verdwenen halte kan een bezoek aan de dokter bijzonder moeilijk maken. Een slechte aansluiting kan betekenen dat een leerling te laat op school komt of dat een oudere reiziger niet meer zelfstandig op stap kan.
Voor mensen die geen wagen hebben, slecht te been zijn of met een beperkt inkomen moeten rondkomen, zijn de gevolgen nog ingrijpender.

Openbaar vervoer is meer dan een vervoerdienst

De Coalitie beklemtoonde tijdens de overhandiging dat openbaar vervoer een essentiële voorwaarde is om volwaardig aan de samenleving te kunnen deelnemen.
Een betrouwbaar en betaalbaar openbaar

vervoer zorgt ervoor dat werknemers naar hun werk kunnen, jongeren naar school geraken, ouderen zelfstandig blijven en mensen toegang hebben tot gezondheidszorg en sociale contacten.
Wanneer het aanbod wordt afgebouwd, worden de gevolgen niet gelijk verdeeld. Wie een wagen heeft, kan vaak nog een alternatief zoeken. Wie afhankelijk is van bus en tram, krijgt de rekening gepresenteerd.
Dat maakt openbaar vervoer ook een sociale kwestie. Vervoersarmoede leidt tot uitsluiting. Minder mobiliteit betekent minder kansen. De overhandiging was een belangrijk moment voor de Coalitie. De verhalen waren tot bij de minister geraakt, precies wat de campagne vooropgesteld had.
De minister gaf aan dat ze de bezorgdheden deelt, haar beleid daarentegen toont wel degelijk iets anders.

Andere visie op de samenleving

Dat ze telkens opnieuw teruggrijpt naar cijfers, zegt veel over haar visie op de samenleving. Daarin vertrekt alles vanuit een louter economisch perspectief en verdwijnen de menselijke dimensie en de zorg voor elkaar naar de achtergrond. Van een warme, solidaire samenleving is in die benadering nog weinig te bespeuren.
De Coalitie hamert er dan ook terecht op dat deze verhalen niet zomaar in een lade mogen verdwijnen. Wie aangeeft de bezorgdheden te delen, moet ook de moed tonen om het beleid daaraan aan te passen. Alleen zo worden woorden omgezet in daden.
De overhandiging van de bundel is geen eindpunt. Het is een signaal dat de gevolgen van het besparingsbeleid niet langer genegeerd mogen worden.

Verbinding en kansen

Voor ACOD TBM is het duidelijk: een sterk openbaar vervoer is essentieel voor reizigers en voor het personeel dat elke dag de dienstverlening mogelijk maakt. Chauffeurs en controleurs staan vaak als eersten tegenover reizigers die geconfronteerd worden met geschrapte ritten, overvolle bussen en een aanbod dat steeds minder aansluit bij hun behoeften.
De frustratie van reizigers is begrijpelijk. Maar die mag niet terechtkomen op de werknemers die het beleid niet bepalen. De verantwoordelijkheid ligt bij de beleidsmakers die keuzes maken over middelen, aanbod en dienstverlening.
De verhalenbundel maakt duidelijk dat openbaar vervoer geen kille boekhoudkundige oefening mag zijn. Het is een publieke dienstverlening die mensen verbindt en kansen geeft.
De Coalitie voor een Sterk Openbaar Vervoer heeft haar boodschap tot bij de minister gebracht. Nu is het aan het beleid om daar ook gevolgen aan te verbinden.

Stan Reusen

CONTACT **Stan Reusen** | 02 508 58 84 | tbm@acod.be

Militanten-dag 2026
Samen bouwen aan morgen

Op vrijdag 30 oktober 2026 kwamen onze militanten samen in het ACOD-gebouw in Brussel voor een inspirerende en goed bijgewoonde militantendag. Met meer dan 120 deelnemers was de grote opkomst opnieuw een duidelijk bewijs van de betrokkenheid en het engagement binnen onze vakbond.

Deze jaarlijkse ontmoetingsdag biedt niet alleen de gelegenheid om informatie uit te wisselen, maar ook om ervaringen te delen en samen na te denken over de uitdagingen die ons de komende jaren te wachten staan. In een periode waarin onze sector voortdurend in beweging is, blijft een sterke en goed geïnformeerde militantenwerking belangrijker dan ooit.

We hadden twee gastsprekers uitgenodigd; Nicolas Baise (directeur Operaties en toekomstig CEO Bpost Belgium) en Tina Hernalsteen (directeur Retail). Allebei hebben ze een update gegeven over waarmee hun afdelingen bezig zijn en vooral ook wat de valkuilen zijn, zoals de sterk verminderde inkomsten.

De vele tussenkomsten vanuit de zaal tonen aan dat onze militanten nauw betrokken zijn bij wat er leeft op de werkvloer. Er werden vele vragen gesteld die niet altijd even goed werden beantwoord, soms werden de problemen een beetje ontweken.

In de namiddag verwelkomden we Dries Goedertier, voorzitter LRB, die ons de verwezenlijkingen van de vakbonden in de openbare sector doorheen de geschiedenis meegaf. Ik wens hem bijzonder te bedanken voor deze interessante uiteenzetting.

De dynamiek van onze militanten-dag maakt het meer dan een informatiemoment. Het is een plaats waar engagement, solidariteit en syndicale kracht samenkomen. Ik wil dan ook iedereen bedanken die aanwezig was en heeft bijgedragen aan het succes van deze dag. Dankzij jullie inzet en motivatie blijven we bouwen aan een sterke vakbond die opkomt voor de belangen van alle werknemers.

Met veel voldoening kijken we terug op deze editie en met evenveel overtuiging kijken we vooruit naar de uitdagingen en kansen die voor ons liggen.

Samen Sterk!

Geert Cools

Griepcampagne 2026-2027

Hoe kan ik me laten inenten?

Je koopt zelf het vaccin aan bij de apotheek (geen voorschrift van huisarts nodig).
De vaccinatie gebeurt buiten de werkuren. Je kunt het vaccin niet alleen bij je huisarts, maar ook bij de apotheker laten toedienen.
Deelnemende apotheken vind je terug op www.apotheek.be. In de rubriek 'Vind een apotheek', vink je de optie 'griepvaccinatie' aan, vooraleer je start met de zoekopdracht. In een oogopslag zal je zien welke apotheken griepvaccinaties aanbieden in de buurt van het adres dat je hebt opgegeven.

Hoe kan ik me laten terugbetalen?

Nadat je je hebt laten vaccineren, moet je het kasticket van je aankoop van het vaccin bezorgen aan je N+1 of personeelsbeheerder. Dit moet gebeuren voor 15 februari 2027!
Bpost betaalt je dan terug in de maand na de invoering van de aanvraag en het bedrag van die terugbetaling zal terug te vinden zijn op je loonfiche (code 4FRJ).
Opgepast, het HRCC staat niet in voor de invoering van de terugbetalingen. Stuur het kasticket van de apotheek dus **NIET** naar het HRCC.

Wie komt in aanmerking voor terugbetaling?

Alle actieve medewerkers (ook de medewerkers met een contract van bepaalde duur).

Wat betaalt Bpost terug?

Bpost voorziet in de terugbetaling van de kostprijs van het vaccin en het remgeld (bedrag na tussenkomst mutualiteit) van de doktersbezoeken:
- 21 € (17,74 € volledige prijs vaccin + 4 € remgeld, afgerond op 21 €)
- 9 € (4,08 € gereduceerde prijs vaccin + 4 € remgeld, afgerond op 9 €).

Opgelet: bijkomende terugbetaling mag niet worden aangevraagd aan Actisoc.
Een persoonlijke briefkaart met een QR-code die je toegang geeft tot de info op bpost4me werd aan de medewerkers overgemaakt. Briefkaart niet meer bij de hand? Via HR4me > Welzijn & Diversiteit > Preventie – Health – Safety- Psychosociaal > Gezondheid > Griepvaccinatie, kom je er ook.

Marianne Peeters

Bron: HR

CONTACT **Geert Cools** l geert.cools@acod.be

Sociale programmatie 2025-2026
Welke sectorale maatregelen bevat het voorstel?

Na alweer zeer moeizame en laattijdige onderhandelingen over een tweejaarlijkse sectorale collectieve arbeidsovereenkomst, ditmaal voor de periode 2025-2026 (die dus bijna volledig voorbij is!), werd tijdens een zitting van het Paritair Comité 326 (Gas en Elektriciteit) een tekstvoorstel geformuleerd dat ter consultatie aan onze leden voorgelegd wordt. Indien het voorstel door een meerderheid van onze leden aanvaard wordt, dan kan deze tekst ondertekend worden door de vertegenwoordigers van ACOD Gazelco. Indien het verworpen wordt, dan zal er binnen deze periode geen overeenkomst tot stand komen.

Omwille van een toepassing van de zogenaamde loonnormwet die ditmaal een imperatieve loonnorm van 0 procent opgelegd heeft, was dit een uitgelezen kans voor alle werkgevers om zo weinig mogelijk toezeggingen aan de gebaremiseerde werknemers te doen. Bovendien waren in het begin van 2026 reeds collectieve arbeidsovereenkomsten afgesloten voor de verhoging van maaltijdcheques en voor een mogelijke toekenning van het recht op landingsbanen vanaf 55 jaar met uitkeringen tot juni 2029. Deze werden door de werkgevers continu in herinnering gebracht bij elke verdere bespreking, alsof hierdoor een syndicale poging om nog andere maatregelen te kunnen verwerven totaal uitgesloten kon worden.

Welke sectorale maatregelen staan dan toch nog in dit voorstel die een belang kunnen hebben voor onze leden? Een verbetering van de fietsvergoeding (en het jaarlijks plafond), een verbetering van de toekenning van een eindejaarspremie voor nieuwkomers, een verbetering omtrent de mogelijke toepassing van een negatieve indexering van lonen, een lichte verhoging van de dividendpremie voor collega's met loon- en arbeidsvoorwaarden > 2002 (zogenaamde nieuwe arbeidsvoorwaarden of afgekort NAV), een lichte verbetering van het behoud van een hospitalisatieverzekering voor invaliden (voor NAV), een lichte verbetering van ambulante gezondheidszorgen, een fragiel patronaal engagement inzake een verbod op flexijobs tot einde 2027, een lichte verbetering van de berekening van indexeringen van het dubbel vakantiegeld voor NAV en ten slotte een verlenging van de inspanningen inzake aandachtsgroepen en een aanpassing van modaliteiten daarvoor.

Dit voorstel wordt meer in detail aan onze leden uitgelegd tijdens een consultatie in bedrijven van onze sector. Bedoeling is dan dat ACOD Gazelco ten laatste op 8 december 2026 een mandaat kent in functie van wat hiermee kan gebeuren. Ook andere vakbonden zullen een consultatie houden, er kan immers geen sectorale overeenkomst afgesloten worden indien niet alle partijen binnen het PC 326 akkoord zouden gaan. Op 17 december 2026 is er dan een laatste zitting van het PC 326 gepland in 2026, tijdens dewelke mogelijk een beslissing hieromtrent kan genomen worden.

Jan Van Wijngaerden

Nieuwe bijdragen ACOD Gazelco 2027

Jaarlijks kunnen de bijdragen, die in principe maandelijks betaald worden aan de ACOD, verhoogd worden door een indexeringsmechanisme dat van toepassing is op alle sectoren van de ACOD. Vanaf 2027 zullen de maandelijkse bijdragen voor ACOD Gazelco als volgt verhogen.

- Normale volle maandelijkse bijdrage: + 0,65 euro.
- Verminderde bijdrage voor werklozen: + 0,35 euro.
- Normale bijdrage voor gepensioneerden: + 0,25 euro.

Voor gepensioneerden die volledig in orde zijn met hun bijdragen tijdens het voorgaande kalenderjaar wordt in de loop van de eerste jaarhelft een getrouwheidspremie van 30 euro uitbetaald.

CONTACT **Jan Van Wijngaerden** | 02 508 58 68 | jan.vanwijngaerden@acod.be

BelgaImage - Jasper Jacobs

Skeyes

Veilige landing na intens onderhandelingstraject

In het paritair comité van skeyes op 6 november werden twee belangrijke akkoorden gesloten. Het gaat enerzijds over de strategische operationele transformatie, waaronder DiTO Wallonië, en anderzijds over maatregelen voor koopkracht, loopbaan en eindeloopbaan.

De weg naar deze akkoorden verliep niet zonder hindernissen. Zo leidde het conflict over de nachtpremies in Charleroi uiteindelijk tot de overeenkomst over de strategische operationele transformatie die door alle vakbonden werd ondertekend in de bemiddelingsprocedure.
Voor de twee akkoorden die in het paritair comité voorlagen, maakte de ACOD een grondige afweging. Daarbij keken wij naar wat deze afspraken concreet betekenen voor de medewerkers, zowel vandaag als in de toekomst. Op basis van die afweging beslisten wij onze verantwoordelijkheid op te nemen en deze akkoorden te ondertekenen.
De voorbije weken en maanden luisterden we intensief naar de medewerkers. Hun bezorgdheden, vragen en bemerkingen namen we mee naar het overleg. Veel van wat op de werkvloer leeft, probeerden we mee te vertalen naar de afspraken.

Strategische operationele transformatie

Het akkoord over de strategische operationele transformatie bevat duidelijke afspraken over de voorbereiding van de overgang naar de digitale toren in Wallonië. Er werden verschillende mijlpalen vastgelegd die bereikt moeten worden in aanloop naar de operationele transitie. Aan het behalen van elke mijlpaal wordt een financiële compensatie gekoppeld via een ‘milestone-premie’. Daarnaast wordt ook in een structurele maandelijkse premie voorzien, samen met verbeterde arbeidsvoorwaarden en bijkomende loopbaanmogelijkheden. Voor de ACOD was het essentieel dat deze maatregelen niet uitsluitend gelden voor de luchtverkeersleiders. Ook de collega's van meteo en de technici worden mee opgenomen in het akkoord. Dat was voor ons een belangrijke voorwaarde.
Er werd ook verder in de toekomst gekeken zoals DiTo Vlaanderen, de modernisering van de luchtverkeersleidingssystemen van skeyes voor de luchtverkeersleiders van CANAC en de operationele integratie van de units EBBR TWR en CANAC APP. Daarvoor zullen afzonderlijke onderhandelingen worden opgestart met het oog op het sluiten van een collectief akkoord waarbij telkens in zowel milestone-premies als een structurele premie zal worden voorzien. Met deze afspraken is een kader vastgelegd dat meer duidelijkheid biedt over de verdere uitwerking van deze veranderingen.

Koopkracht, loopbaan en eindeloopbaan

Ook op het vlak van koopkracht, loopbaan en eindeloopbaan werden belangrijke stappen gezet. Zo worden de maaltijdcheques vanaf 1 december 2026 verhoogd naar 10 euro per cheque en wordt vanaf 2026 jaarlijks 100 euro aan sport- en cultuurcheques toegekend.
Daarnaast zullen voltijdse medewerkers (met uitzondering van ATCO’s en mandaat-

houders) vanaf 58 jaar de mogelijkheid krijgen om 4/5 te werken met een brutopremie van 600 euro per maand.
Voor statutaire medewerkers (met uitzondering van ATCO's en mandaathouders) die de leeftijd van 55 jaar en sinds 5 jaar de laatste trap van hun weddeschaal hebben bereikt, wordt vanaf 1 januari 2027 een eindebarema-premie ingevoerd.
Als extra eindeloopbaanmaatregelen voor de ATCO's- er was al eerder het akkoord over disponibiliteit met wachtgeld en een verlof voorafgaand aan het pensioen met wachtgeld- zullen ops support-taken bij voorrang worden toegekend aan ATCO's ouder dan 50 jaar, zal in een transparant overzicht worden voorzien tussen ops support-taken en expert-taken en komt er een uitbreiding van het aanbod inzake lichamelijke en geestelijke fitheid.
Voorts werd in bijkomende loopbaanmaatregelen voorzien voor EBOS en EBBR TWR. Zo zullen vier aspirant-luchtverkeersleiders toegewezen worden aan de unit EBOS. Dit moet toelaten binnen een redelijke termijn luchtverkeersleiders van EBOS de mogelijkheid te bieden te kandideren voor een betrekking bij CANAC. Er wordt binnen de unit EBOS ook een positie Chef Verkeersleider TOWER geopend. Voor de unit EBBR TWR worden twee posities Chef Verkeersleider TOWER geopend.
De gesprekken inzake het Planningsmechanisme zullen hervat worden op basis van de resultaten van de enquête. Voor het dossier contractuelen zullen verder besprekingen binnen het overleg worden gevoerd teneinde verbeteringen aan te brengen aan de transparantie in het dossier en het loonbeleid.
Ten slotte zullen de representatieve vakbonden een eisenbundel 2027-2028 indienen, waarbij skeyes het engagement heeft genomen om het overleg hierover zonder verwijl op te starten.

Geen eindpunt

Zoals bij elk collectief akkoord zullen de meningen verschillen en zal niet iedereen zich volledig kunnen vinden in alle compromissen. Dat begrijpen wij. Toch zijn wij ervan overtuigd dat de bereikte resultaten een belangrijke stap vooruit betekenen. Ze versterken de koopkracht, verbeteren de mogelijkheden op het einde van de loopbaan en bieden meer duidelijkheid over toekomstige veranderingen in de organisatie.
Niet alle maatregelen zullen onmiddellijk voelbaar zijn en sommige afspraken vragen nog meer uitwerking. Er zijn echter duidelijke engagementen genomen waarop de komende periode kan worden voortgebouwd.
Deze akkoorden vormen voor ons dan ook geen eindpunt. Er ligt nog veel werk op tafel en de ACOD zal zich blijven inzetten voor de belangen van alle medewerkers.
We hopen dan ook dat alle overlegpartners op korte termijn opnieuw rond de tafel gaan zitten om het sociaal overleg voort te zetten en verdere vooruitgang mogelijk te maken.
Ten slotte richten we ons tot alle collega's die de komende periode, of iets verder in de toekomst, met veranderingen zullen worden geconfronteerd. We begrijpen dat deze vragen kunnen oproepen en soms ook bezorgdheid of onzekerheid met zich meebrengen. Laat het daarom duidelijk zijn dat jullie hierin niet alleen staan. De ACOD zal jullie blijven informeren, ondersteunen en verdedigen. Dat is niet alleen onze verantwoordelijkheid, maar ook onze belofte.

Annuska Keersebilck

BelgaImage - Jasper Jacobs

CONTACT **Annuska Keersebilck** l 0475 55 14 63 l annuska.keersebilck@acod.be

Vlaamse overheid

Bespaart op personeel, maar vergeet welzijn medewerkers

Meer naar kantoor komen, minder ondersteuning bij het woon-werkverkeer en voortaan ook werken in koelere gebouwen. Voor het Vlaamse overheidspersoneel stapelen de besparingsmaatregelen zich op. De ACOD stelt ernstige vragen bij de manier waarop de Vlaamse regering met haar eigen personeel omgaat.

De Vlaamse regering heeft de mond vol van een efficiënte, moderne en aantrekkelijke overheid. Maar wie kijkt naar de maatregelen die de voorbije maanden werden aangekondigd, krijgt een heel ander beeld. Er moet fors worden bespaard op personeel, het thuiswerk wordt beperkt, sociale voordelen staan onder druk en nu verdwijnen ook nog eens bestaande voorzieningen voor het personeel.

Meer naar kantoor, maar hoe geraak je er?

Een van de meest opmerkelijke beslissingen is de geplande afschaffing van de gratis pendelbus tussen het station Brussel-Noord en het Herman Teirlinckgebouw op de site van Tour & Taxis.
Toen duizenden Vlaamse ambtenaren in 2017 naar deze locatie verhuisden, was de bereikbaarheid een belangrijk discussiepunt. De afstand tot het station, maar ook de veiligheid van de wandelroute, wekten bezorgdheid. De gratis pendelbus moest daaraan tegemoetkomen. De ACOD liep op kop om de onredelijke situatie aan te klagen, we werden gevolgd.
Vandaag wil de Vlaamse overheid die voorziening vanaf 1 januari 2027 wegbezuinigen. Dat terwijl zij haar personeelsleden verplicht opnieuw minstens de helft van hun arbeidstijd op kantoor door te brengen. Nieuwe medewerkers moeten zelfs gedurende hun eerste vier maanden voltijds naar kantoor komen.
De tegenstrijdigheid kan moeilijk groter zijn. Eerst verplicht men personeelsleden om vaker naar Brussel te pendelen, vervolgens schaft men een voorziening af die hun verplaatsing veiliger en gemakkelijker moest maken. Niet iedereen is even mobiel. Voor oudere personeelsleden, mensen met een beperking of gezondheidsproblemen is die extra verplaatsing niet vanzelfsprekend. Bovendien beschikt lang niet iedereen over een abonnement waarmee het alternatieve vervoer kan worden betaald.
De ACOD heeft deze beslissing aangekaart bij minister van Ambtenarenzaken Hilde Crevits. Niet alleen de inhoud van de maatregel, maar ook de manier waarop die zonder behoorlijk voorafgaand sociaal overleg werd aangekondigd, is bijzonder problematisch.

> **"Kom vaker naar kantoor, zoek zelf uit hoe je er geraakt en trek een extra trui aan"**

Elke dag Dikke Truien dag

Alsof dat nog niet volstaat, kondigde de Vlaamse overheid aan dat de verwarming in haar grote centrale overheidsgebouwen tijdens de winter voortaan beperkt wordt tot maximaal 20 graden. Uiteraard heeft de ACOD niets tegen rationeel energiegebruik. Ook de overheid moet verantwoord omgaan met energie en belastinggeld. Maar het comfort en welzijn van personeelsleden mogen daarbij niet uit het oog worden verloren.
Twintig graden kan voor de ene werknemer aangenaam zijn, terwijl het voor een andere, die urenlang stilzit achter een computer, behoorlijk fris aanvoelt. Bovendien is de temperatuur niet op iedere werkplek in een groot gebouw gelijk.
De overheid verwijst naar ergonomische aanbevelingen, maar een aangename werkomgeving is meer dan een cijfer op een thermostaat. Er moet rekening worden gehouden met de werkelijke temperatuur, tocht, luchtcirculatie en individuele omstandigheden.
Het wordt stilaan een merkwaardige boodschap aan het personeel: kom vaker naar kantoor, zoek zelf maar uit hoe je er geraakt en trek voor alle zekerheid een extra trui aan. Vroeger was er één dikke truien dag, nu wordt dit 50 maal dikke truien dag.

Waar wordt niet op bespaard?

De ACOD blijft zich afvragen waarom de Vlaamse regering zo gemakkelijk bespaart op haar eigen medewerkers, terwijl er nog altijd aanzienlijke bedragen naar externe consultancy, ICT-contracten en dure technologische projecten gaan.
De voorbije jaren werd sterk geïnvesteerd in digitalisering en artificiële intelligentie. Het is dan ook niet meer dan logisch dat de overheid kritisch onderzoekt welke investeringen daadwerkelijk resultaat opleveren, vooraleer ze opnieuw bespaart op personeel en personeelsvoorzieningen.

Respect voor personeel begint bij concrete keuzes

De Vlaamse overheid verwacht terecht dat haar medewerkers zich dagelijks inzetten voor een kwaliteitsvolle dienstverlening aan de burgers. Maar die inzet moet ook van de kant van de werkgever worden gewaardeerd. Een aantrekkelijke overheid bouw je niet door voortdurend te besparen op arbeidsvoorwaarden, bereikbaarheid, welzijn en sociale ondersteuning.
De ACOD vraagt dan ook dat de Vlaamse regering haar besparingsbeleid grondig evalueert, de gemaakte afspraken respecteert en eindelijk ernstig overleg voert met de vertegenwoordigers van het personeel. Want wie steeds meer verwacht van zijn personeel, kan niet blijven besparen op de mensen die de overheid elke dag doen functioneren.

Jan Van Wesemael, Chris Moortgat

Belgaimage - Werner Leroy

VDAB
Personeelsvergaderingen schot in de roos

Door het regeringsbeleid krijgt de VDAB een zeer zwaar besparingstraject opgelegd van 85 miljoen euro. Een besparing van 20 miljoen euro in 2025, 20 miljoen (+ 5 miljoen extra in het kader van de septemberverklaring) en 40 miljoen in 2027. Dit is een nog nooit geziene kaalslag. Een groot deel van de besparingen zal ook gebeuren op het personeelsbudget.

Er is momenteel al een wervingsstop op alle personeelsniveaus behalve voor bemiddelaars. Daardoor vallen er al gaten in de dienstverlening en versterkt de werkdruk van de personeelsleden. In de vorige legislatuur is er op vijf jaar tijd al een vermindering van 422 personeelsleden doorgevoerd.
Dat is voor ACOD Overheidsdiensten onaanvaardbaar, want de gevolgen voor de werking, de dienstverlening en het personeel zullen enorm zijn. Het is duidelijk dat er een doelbewuste politieke keuze gemaakt is om de openbare dienstverlening van de VDAB af te breken. Verschillende personeelsgroepen komen in het vizier en zullen geraakt worden.

Overleg geschorst

Na enkele maanden van informele overlegmomenten met de VDAB-directie, met het kabinet van minister Demir en met de nieuwe leidend-ambtenaar kregen de vakbonden geen echt plan met 'wat, wie, hoe, waar en wanneer' op tafel. Er is tevens nog steeds geen afgeklopte beheersovereenkomst voor de VDAB.
Daarom hebben we alle sociaal overleg bij VDAB geschorst. We trokken met de drie vakbonden naar het VDAB-personeel met zeven personeelsvergaderingen in alle provincies.
Deze personeelsvergaderingen werden zeer druk bijgewoond en boden een ontmoeting met honderden personeelsleden uit alle geledingen van onze organisatie: bemiddelaars, instructeurs, administratieve medewerkers, medewerkers facility, kantinemedewerkers en experten.
De bezorgdheid van het personeel is groot en dreigt de VDAB lam te leggen. Hun toekomst en die van de organisatie staat immers op het spel. Het personeel wil een sterke VDAB die zowel begeleiding, bemiddeling, opleidingen en regie aanbiedt, als dienstverlening aan de bevolking.
De medewerkers moeten steeds meer doen met minder middelen: zij botsen op hun limieten. Elke functie in onze organisatie telt. Wanneer collega's wegvallen en niet vervangen worden, laat dat sporen na in de gehele werking.

We zullen zien…

We zullen eerst een signaal geven aan de VDAB-directie en later aan de minister en de regering. Wij willen concrete antwoorden, werkzekerheid, duidelijk toekomstperspectief, respect en een directie die in woord en daad achter haar personeel staat.
De VDAB-directie en de minister hebben de opkomst en het effect van de personeelsvergaderingen goed begrepen. Intussen ontvingen we een uitnodiging om op 26 november opnieuw rond de tafel te gaan zitten. We zullen zien wat de directie zal voorleggen en ons dan beraden over welke verdere stappen we zullen zetten.

Chris Moortgat, Tilly Troost

Artificiële intelligentie
Wie heeft de macht in handen?

Artificiële intelligentie (AI) speelt een steeds grotere rol in onze samenleving. Maar wie bepaalt eigenlijk hoe deze technologie wordt gebruikt? Tijdens een boeiende uiteenzetting van Jurgen Masure van het Vlaams ABVV kregen een negentigtal aanwezigen van ACOD Overheidsdiensten een duidelijk beeld van de enorme macht en invloed van grote technologiebedrijven en hun steenrijke eigenaars.

Jurgen Masure, historicus en auteur, publiceerde onlangs het boek 'De macht achter AI – Wat mannen als Musk en Bezos echt willen' (EPO, 2026). Daarin onderzoekt hij hoe een kleine groep technologiemiljardairs steeds meer invloed krijgt op onze economie, politiek en samenleving.

Kleine groep, bijzonder veel macht

AI biedt heel wat mogelijkheden. Het kan ons werk gemakkelijker maken, tijd besparen en de dienstverlening verbeteren. Maar er is ook een keerzijde. Achter deze technologie zitten grote economische belangen.
Masure ging vooral in op de rol van miljardairs zoals Elon Musk, Jeff Bezos, Mark Zuckerberg en andere grote Amerikaanse ondernemers. Ook buiten Amerika spelen miljardairs een belangrijke rol in de technologische wereld. Deze bedrijven beschikken over enorme financiële middelen. Zij verzamelen gigantische hoeveelheden gegevens en hebben steeds meer invloed op de informatie die we dagelijks te zien krijgen. Denk maar aan sociale media, zoekmachines en toepassingen van AI. Dat roept belangrijke vragen op. Hoeveel macht mogen deze ondernemers krijgen? Wie controleert hen? Welke invloed hebben zij op de politiek en de democratie?

Miljardeninvesteringen, maar waar blijft de winst?

Jurgen Masure wees ook op de gigantische bedragen die in AI worden geïnvesteerd. Ondanks die miljardeninvesteringen blijven de financiële opbrengsten bij heel wat projecten voorlopig achter op de verwachtingen. Dat maakt investeerders zenuwachtig. De druk op technologiebedrijven om steeds met iets nieuws en spectaculairs uit te pakken, wordt daardoor groter. Masure verwees onder meer naar de futuristische plannen van Elon Musk, zoals een vliegende auto. Dergelijke projecten spreken tot de verbeelding, maar de vraag blijft of ze ooit een echte commerciële meerwaarde zullen hebben.
Het toont aan dat achter de technologische vooruitgang ook een enorme financiele strijd schuilgaat, waarbij investeerders vooral rendement verwachten.

Ook Vlaamse overheid betaalt miljoenen aan Big Tech

Ook de Vlaamse overheid investeert fors in nieuwe technologie. Voor 2025 en 2026 werd samen in ruim 5,5 miljoen euro voorzien voor Microsoft Copilot, een toepassing van artificiële intelligentie. In 2025 betaalde Vlaanderen ongeveer 22,6 miljoen euro aan Microsoft-diensten. Uit een eerste proefproject bleek nochtans dat niet iedereen tevreden was over Copilot en dat de toepassing niet voor elke werknemer even nuttig is. Hoeveel personeelsleden gebruiken Copilot werkelijk? Hoeveel tijd wordt ermee bespaard? Wegen de voordelen op tegen de hoge kosten?
Terwijl de Vlaamse overheid bespaart op personeel en openbare diensten, vloeien miljoenen euro naar grote Amerikaanse technologiebedrijven. Dat verdient minstens een grondige evaluatie.

Wat betekent AI voor de werknemers?

AI kan het werk gemakkelijker maken en de openbare dienstverlening verbeteren. Maar het mag geen excuus worden om personeel te schrappen, zoals de Vlaamse overheid plant, om de werkdruk te verhogen of om werknemers voortdurend te controleren. Wanneer nieuwe technologie zorgt voor meer efficiëntie, moeten ook de werknemers daarvan de voordelen ondervinden. Daarom moeten vakbonden betrokken worden bij beslissingen over het gebruik van AI op de werkvloer.
De uiteenzetting van Jurgen Masure maakte duidelijk dat AI niet alleen een verhaal is van computers en technologie. Het gaat vooral ook over geld, macht en invloed. De ACOD is niet tegen technologische vooruitgang. Maar we mogen niet toelaten dat de voordelen ervan vooral terechtkomen bij een kleine groep steenrijke ondernemers.
De belangrijkste vraag blijft dan ook: wie wordt er beter van AI? De werknemers en de samenleving, of vooral de miljardairs die de technologie in handen hebben? Voor de ACOD is het duidelijk: technologische vooruitgang moet iedereen ten goede komen.

Jan Van Wesemael

CONTACT **Chris Moortgat** | 02 508 58 64 | chris.moortgat@acod.be

Fedasil
Dweilen met de kraan open

Dat bedwantsen verscheidene asielcentra teisteren, verhoogt nog eens extra de werkdruk. Het biedt bovendien een hallucinante illustratie van de nefaste gevolgen van het anti-asielbeleid.

In een aantal centra van Fedasil kampen personeelsleden met extra druk op hun schouders.
Door het probleem van bedwantsen moet een externe firma op geregelde tijdstippen naar een centrum komen om deze lastige beestjes te bestrijden. Nadat ze eerst met een hond opgespoord worden, helpt het personeel van Fedasil mee aan de bestrijding (verneveling).

Te gek

Alle persoonlijke spullen van 'bewoners' moeten in een warmtecontainer voor een bepaalde tijd, in daarvoor speciaal voorziene zakken. Personeel moet erop toezien dat alles correct naar de warmtecontainer gebracht wordt en op de juiste temperatuur en tijd in deze container gestopt wordt. Daarna moeten deze spullen terug opgehaald worden door de bewoners, onder toezicht van een personeelslid.
Dagelijks moeten personeelsleden op de kamers langsgaan om na te kijken of de potjes met vloeistof (verneveling) nog goed onder het bed staan en bijvoorbeeld niet tegen de muur. Er moet ook gecheckt worden of er zogenaamde bruggen zijn (zoals kabels van de muur naar het bed, dekens die de muur of grond raken enz.), dit op elke kamer die aan bedwantsen gelinkt is.
Dit werk komt bovenop de dagelijkse taken, die met een minimum aan personeel uitgevoerd moeten worden. Bovendien kost dit veel geld en zou het op een andere manier beter aangepakt moeten worden.

Hoe lang nog?

De vraag is hoelang het personeel dit kan blijven dragen. Het torst tegelijkertijd de last van een politiek beleid dat tot doel heeft het aantal opvangplaatsen te herleiden tot 11.000, wat erop neerkomt dat 25.000 opvangplaatsen weggesaneerd moeten worden tegen eind 2029!
Voogdijminister Anneleen Bossuyt wil daarom een drastische versnelling in de afbouw van de capaciteit en doet dit door de budgettaire middelen voor Fedasil te beperken. Met de portemonnee dicht en een set richtlijnen vanuit het parlement, is Fedasil genoodzaakt capaciteit te sluiten en personeel af te danken.
Eerst worden de AMA-plekken (Alleenstaande Minderjarige Asielzoeker) afgebouwd. Hierdoor zullen meer dan 50 FTE personeel verdwijnen in diverse opvangcentra. Fedasil hanteert het principe 'last in first out', tracht via een interne markt nieuwe tewerkstelling te vinden, maar kan niet ontkennen dat dit een zeer moeilijk 'project' is.
Dit is nog maar het begin, want ook het aantal opvangplaatsen voor volwassen asielzoekers wordt gereduceerd, met extra ontslagen tot gevolg. Hierdoor moet Fedasil nu al een aanwervingsstop hanteren en is het de vraag in welke mate de centra nog goed zullen kunnen functioneren. Ook nu staan er asielzoekers op straat, mensen waarvoor geen plekje (meer) is.
Het personeel van Fedasil is zeer geëngageerd en het doet deze medewerkers pijn dat het gevoerde beleid hen het gevoel geeft dat ze de bewoners in de steek laten, of ze nu werken dan wel het werk neerleggen.

> **"De vraag is hoelang het personeel dit kan blijven dragen"**

Vijf eisen

Om bovenstaande redenen werden aan de directeur-generaal van Fedasil de volgende vijf eisen overgemaakt.
1. Halveer de besparingen die Fedasil worden opgelegd.
2. Onmiddellijk een moratorium op alle ontslagen.
3. 100 procent personeelsbezetting en waardige arbeidsomstandigheden.
4. Volledige transparantie en garanties voor het personeel.
5. Behoud de opvangplaatsen en de opdrachten van Fedasil.

Robby De Kaey

Belgaimage - Pool Bert Van Den Broucke

Gevangenissen
Noodtoestand houdt aan

Na meer dan een maand 'Noodwet 2.0' is de trieste vaststelling dat de 40 gedetineerden die men elke week kan koppelen aan een elektronische enkelband, niet geleid hebben tot een spectaculaire daling van het aantal gedetineerden in de gevangenissen, al dan niet op de grond.

Begin november lagen nog steeds een 600-tal mensen met een matras op de grond en was het aantal gedetineerden teveel in huis nog steeds 2.560 of om en bij de 20 procent overbevolking!
Onbegrijpelijk is het dus dat er cellen leegstaan bij gebrek aan personeel (dat in sommige gevallen wegens budgettaire redenen niet aangeworven mag worden) en dat de geplande opening van een detentiehuis in Genk nog maar eens wordt uitgesteld (infrastructurele problemen) naar het voorjaar van 2027.
Om personeel aan te trekken, werd begin van het jaar een sociaal akkoord afgesloten dat een aantal pecuniaire verbeteringen voor het personeel met zich meedraagt. Het zou echter niet FOD justitie, DG Epi, zijn mochten er sinds het afsluiten van dat sociaal akkoord geen (nieuwe) hindernissen opgedoken zijn.
Na de zomervakantie werd ons meegedeeld dat het dossier van de verhoging van de specificiteitspremie op schema zat, maar dat er een probleem was met betrekking tot de verhoging van de barema's van bepaalde weddenschalen en ook de vergoeding voor uniformkledij.

"Onbegrijpelijk dat er cellen leegstaan bij gebrek aan personeel"

Navraag leerde ons dat twee fracties binnen Arizona de goedkeuring van het dossier blokkeerden en het daardoor niet tijdig op de ministerraad geraakte. Met enig verbaal trek- en duw-werk door de ACOD, kwam er toch schot in de zaak en werd evenzeer werk gemaakt van het retroactief toekennen van de baremaverhoging, waardoor die ook impact zal hebben op de eindejaartoelage voor de betrokken personeelsleden.
Ook het dossier van de kledijvergoeding en toekenning van ecocheques is in een nieuwe flux geraakt en het ziet ernaar uit dat tegen het jaareinde de nodige koninklijke besluiten gepubliceerd zullen worden.
Dit is geen reden om vuurwerk af te steken en de champagne open te trekken, want het zijn nog maar de eerste stappen richting een daadwerkelijke verbetering van de aantrekkelijkheid van de functie.
Om maar niet te zeggen dat de volgende eisenbundel voor een volgende (hopelijk meer sociale) regering in de maak is en de verwachtingen (terecht) hoog zullen zijn.

Robby De Kaey

Manifestatie zorg, welzijn, cultuur en maatwerk

Investeren in 2029 is te laat

Op donderdag 10 december trekken werknemers uit zorg, welzijn, cultuur en maatwerk naar Brussel voor een nationale manifestatie. Met de actie willen alle vakbonden een duidelijk signaal geven aan de bevoegde regeringen: wie de problemen in de sectoren erkent, kan de oplossingen niet nog eens drie jaar uitstellen.

De Vlaamse regering kondigde deze maand middelen aan voor een nieuw sociaal akkoord. De federale regering had die eerder al ingeschreven in haar meerjarenbegroting. Dat is een belangrijke erkenning van de problemen waarmee de sectoren kampen. Tegelijkertijd vinden de vakbonden dat de geplande budgetten ontoereikend zijn en vooral veel te laat komen.
Het grootste deel van de middelen zou immers pas beschikbaar zijn tegen het einde van de legislatuur, terwijl personeelstekorten, hoge werkdruk en stijgende noden vandaag al zwaar wegen op werknemers en gebruikers. Volgens de organisatoren erkent het beleid daarmee wel de problemen, maar worden de noodzakelijke oplossingen opnieuw doorgeschoven in de tijd.
Tegelijk wordt er bespaard. Zo worden investeringen die bedoeld waren om tegemoet te komen aan de groeiende vraag naar zorg en ondersteuning teruggeschroefd. Er gaat minder geld naar onder meer preventie, thuiszorg en cultuur en vormingsinitiatieven voor werknemers komen onder druk.

“De geplande budgetten zijn ontoereikend en komen vooral veel te laat”

Besparen terwijl de noden blijven groeien en noodzakelijke investeringen uitstellen: volgens de vakbonden is dat een gevaarlijke keuze. De betrokken sectoren hebben nood aan extra middelen voor personeel en voor dienstverlening. Niet over drie jaar, maar nu.

Op 10 december trekken de werknemers daarom naar Brussel met één duidelijke boodschap: investeren in 2029 is te laat.

Yves Derycke, Dries Goedertier

Federale Politie

Stand van zaken hervorming

Na de mededeling op 15 juli jongstleden van het plan voor de hervorming van de Federale Politie bleef het op alle officiële kanalen angstig stil. Ook in de befaamde wandelgangen weergalmde geen echo. Een dergelijke aanpak veroorzaakt onrust en onzekerheid en laat vermoeden dat dit plan in de beslotenheid van een select elitegroepje wordt bedisseld. Dit al of niet met het eigen belang in het achterhoofd.

We blijven alert en herinneren eraan dat geen akkoord gegeven werd voor het ontwerp van koninklijk besluit van het personeelsplan voor de Federale Politie. Wij wensen geen blanco cheque te geven aan de overheid.

Wat denken wij van een Rijkswacht 2.0?

Eerder dan aan militaristische knokploegen, is er bij de politie behoefte aan een betere inzet van de nodige mensen waar er tekorten zijn en is de toezegging van middelen absoluut noodzakelijk. In de filosofie van de geïntegreerde politie kan dit aansluiten bij een maatschappelijk model dat zorg draagt voor de bevolking.
Het hardvochtige afbraakbeleid van Arizona, waarbij openbare diensten en sociale zekerheid doelbewust kapot gemaakt worden, moet stoppen. De plundering van onze collectieve rijkdom ondermijnt de welvaart, het welzijn en de veiligheid van de bevolking.
Zoals onze vaste afgevaardigde Diederich Poisket kernachtig uitdrukt: “Ze zouden beter investeren in goede lonen, voldoende uitrusting en extra manschappen. Ze oogsten nu wat ze gezaaid hebben.”

Sigi Claes

CONTACT **Tony Six** | 0475 55 14 63 | tony.six@acod.be

Battenburgpatroon op politievoertuigen

Iedereen heeft er al wel eens eentje gezien in het straatbeeld, nu is het gebruik ook gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad: de politievoertuigen zullen over een periode van vijf jaar allemaal het battenburgpatroon moeten hebben.

Afhankelijk van het type voertuig en het beoogde gebruik zal dit patroon quasi niet, in mindere mate of meer aanwezig zijn. Waar mogelijk en nodig zal dit aangevuld worden met een chevronpatroon. Wat is het verschil tussen battenburg- en chevronpatroon?

Het battenburgpatroon lijkt nog het meest op de blokken van een schaakbord en dient om de flanken van een voertuig te markeren.
Het chevronpatroon lijkt het meest op pijlen of visgraten en dient om optioneel voor- en/of achterzijde van een voertuig te markeren.

Markeringen voor voertuigen worden ingedeeld in drie niveaus. Voertuigen die worden ingezet voor interventieopdrachten (101/112) moeten worden uitgerust overeenkomstig niveau 3.

Ook tijdelijke vaste camera's zullen met deze patronen uitgerust worden.

Vaartuigen en luchtvaartuigen zijn niet opgenomen om met dit patroon te worden uitgerust.

Sigi Claes

Politie
Overlijden collega

ACOD LRB heeft haar medeleven betuigd aan de intimi van Nordine, de politie-inspecteur die in de nacht van 12 op 13 oktober 2026 in de uitoefening van zijn functie om het leven kwam bij een schietpartij in Jette.

Het toont nogmaals aan dat het werk van leden van de politiediensten niet zonder gevaar is, in dit geval met een vreselijke afloop. Wij blijven er in de eerste plaats op aandringen dat politiepersoneel maximaal beschermd wordt, een gedegen opleiding krijgt en kan beschikken over adequate middelen om zijn taak uit te voeren. Daarnaast blijven we hameren op opvang, begeleiding en ondersteuning als de omstandigheden dit nodig maken.

Woonzorgcentra in slechte papieren

De rekening van zorg als verdienmodel

Bijna een op de tien private uitbaters van woonzorgcentra in Vlaanderen zit zo diep in de financiële problemen dat de zorg zelf in het gedrang dreigt te komen. Dat blijkt uit de eerste volledige doorlichting die het Departement Zorg de voorbije jaren uitvoerde bij alle uitbaters in Vlaanderen en Brussel. Een tweede vaststelling is dat bij publieke woonzorgcentra geen vragen rezen over het gebruik van overheidsgeld. Bij bijna een op drie private uitbaters wel.

Vlaams minister van Welzijn Caroline Gennez merkte op dat sommige van die private woonzorgcentra het hoofd boven water houden dankzij de steun van de grotere zorggroep waartoe ze behoren. Dat is geen geruststelling, het is de kern van het probleem. De zorg voor onze ouders en grootouders hangt dan af van beslissingen in een hoofdkantoor, vaak in het buitenland, of in de vergaderzaal van een investeringsfonds. De koepel van private zorgondernemers vindt het jammer dat opnieuw alleen de private sector onder de loep ligt. Nochtans keek de overheid ook naar de publieke rusthuizen, en daar was het gebruik van overheidsgeld in orde. Wie in de ouderenzorg werkt, schrikt niet van dit rapport. Het is het voorspelbare resultaat van een evolutie van de sector waarin zorg een verdienmodel is geworden en waarin bewoners en personeel de rekening betalen wanneer dat model hapert.

Waar het zorggeld naartoe gaat

Een woonzorgcentrum leeft van twee geldstromen. De bewoner betaalt een dagprijs voor wonen en leven, de Vlaamse overheid financiert de zorg. In een publiek woonzorgcentrum blijft wat overschiet in huis: het gaat naar personeel, renovatie of een lagere factuur. In een commerciele groep staan er meer mensen aan de kassa. De aandeelhouder wil rendement, de eigenaar van het gebouw wil huur, het moederbedrijf rekent managementvergoedingen aan en leningen binnen de groep kosten interest. Uit de doorlichting blijkt bovendien dat subsidies opvallend vaak wegvloeien naar organisaties die met de uitbater verbonden zijn. Dat is geen ontsporing van het model. Het is het model. Neem Armonea, een van de grootste commerciële zorggroepen van ons land. Armonea werd verkocht aan een Franse groep die zelf van het ene investeringsfonds naar het andere ging, tot de schuldeisers het roer overnamen toen de marges afkalfden. Of neem Emeis, het vroegere Orpea: na het schandaal volgend op het boek ‘De doodgravers’ moest de Franse staat de groep van het faillissement redden. De beslissingen over hun woonzorgcentra vallen dus niet in Vlaanderen, maar in Parijs. Daar komt het vastgoed bij. Veel commerciële uitbaters huren hun gebouwen, vaak van beursgenoteerde vastgoedbedrijven, met langlopende contracten en een huur die mee stijgt met de index. Die huur moet betaald worden, ook als er kamers leegstaan omdat er te weinig personeel is. De

Vlaamse regering erkende in 2024 zelf dat er met ingewikkelde constructies geld uit de zorg wordt gehaald, ten voordele van vennootschappen op de achtergrond. Toen sprak ze nog van een beperkt aantal gevallen. Vandaag rijzen er bij bijna een op drie private uitbaters vragen over hoe ze het overheidsgeld besteden.
Hoe dat er concreet aan toe gaat, toont de commerciële groep Orelia. Eind vorig jaar berichtte Het Nieuwsblad dat er bij die groep geld uit de zorg was weggevloeid naar gelinkte firma's, waaronder een technologiebedrijf. Begin dit jaar bleek uit een verslag van de zorginspectie dat Orelia meer dan honderdduizend euro aan kortingen op medicatie had achtergehouden die voor de bewoners bestemd waren. De groep ontkent de beschuldigingen.

Wie de rekening betaalt

De rekening van dit verdienmodel ligt bij de bewoners en het personeel. Een plaats in het woonzorgcentrum kost vandaag gemiddeld ruim 2.350 euro per maand, supplementen niet inbegrepen. Dat is zowat 570 euro meer dan het gemiddelde pensioen, een verschil dat veel bewoners elke maand opnieuw uit hun spaargeld moeten halen. In de commerciële instellingen ligt de factuur het hoogst. De pensioenen zijn een federale bevoegdheid, de woonzorgcentra en hun prijzen een Vlaamse. De zorgvrager wordt tussen die twee geplet.
Duurder betekent niet beter. Uit overheidsgegevens die seniorenvereniging OKRA opvroeg, blijkt dat commerciële spelers het minste zorgpersoneel inzetten: nog geen vier voltijdse zorgmedewerkers per tien bewoners, tegenover vijf in een publiek woonzorgcentrum. Nochtans werken ze in de commerciële sector met dezelfde subsidieregelingen en dezelfde minimale arbeidsvoorwaarden. Een hogere prijs met minder personeel betekent dat het geld ergens anders terechtkomt dan bij de handen aan het bed. Bij de woonzorgcentra die de minimumnorm voor verpleegkundigen niet halen, zijn de commerciële rusthuizen ruim in de meerderheid. Publieke woonzorgcentra combineren de meeste handen aan het bed met de laagste prijs, mee omdat de gemeenschap er geld in steekt in plaats van uit te halen.
Op de werkvloer voelt men dit direct. Elke ontbrekende collega betekent een bewoner die langer wacht op hulp bij het toilet, een maaltijd die in alle haast wordt gegeven, een zorgkundige die haar pauze overslaat of op een vrije dag door het werk wordt opgebeld. Zo brandt een model dat op personeel bespaart precies de mensen op die het nodig heeft. Wie de uitstroom uit de zorg wilt stoppen, moet beginnen bij de vraag waar het geld naartoe gaat.

Als het misloopt, betaalt de gemeenschap

Wat er gebeurt als zo een groep wankelt, hebben we in ons land al gezien. Orpea kondigde enkele jaren geleden de sluiting aan van tien woonzorgcentra in Vlaanderen en Brussel. Onder de nieuwe naam Emeis wilde dezelfde groep later rusthuizen verkopen en banen schrappen. Dit voorjaar moest Vordenstein in Schoten, een woonzorgcentrum van Emeis, de deuren sluiten nadat het Departement Zorg de erkenning had ingetrokken omdat de kwaliteit van de zorg onvoldoende bleef, ondanks waarschuwingen, verscherpt toezicht en zelfs een schorsing. De bewoners moesten verhuizen, het personeel leefde maandenlang in onzekerheid tot er een sociaal plan kwam.
Het buitenland toont waar dit kan eindigen. In Groot-Brittannië ging in 2011 Southern Cross ten onder, toen de grootste uitbater van woonzorgcentra in het land. De groep had zijn gebouwen verkocht en terug gehuurd, en kon de almaar stijgende huur niet meer betalen. Lokale overheden moesten noodplannen klaarleggen voor tienduizenden bewoners.
In de Verenigde Staten stelden onderzoekers vast dat patiënten in kortverblijf tien procent vaker overleden in woonzorgcentra die in handen kwamen van een investeringsfonds. Er stond minder personeel aan het bed, terwijl de beheersvergoedingen stegen.
Het patroon is telkens hetzelfde. Zolang het goed gaat, vloeit de winst naar aandeelhouders en vastgoedeigenaars. Als het misgaat, moeten bewoners verhuizen, verliest het personeel zijn werk en moet de overheid de continuïteit van de zorg verzekeren. De winst is privaat, het risico is publiek.

Investeer in openbare zorg

Uit de private sector klinkt het dat de problemen te wijten zijn aan besparingen. Die zijn er wel degelijk: de Vlaamse regering besliste vorig jaar om tientallen miljoenen euro te schrappen uit de subsidies voor de woonzorgcentra en dat blijft een slechte keuze. Maar die besparing treft zowel publieke als private instellingen en toch rezen er bij de publieke uitbaters geen vragen over het gebruik van overheidsgeld. Wie extra middelen vraagt zonder garantie dat ze in de zorg blijven, vraagt de belastingbetaler een lekke emmer te blijven vullen.
De minister zegt het zelf: winst maken is niet verboden. Ze kondigt nu wel een verbod aan op winstuitkeringen en buitensporige toplonen. Dat is een stap vooruit, maar een totaal verbod op winst op de zorg wordt al sinds 2024 beloofd en ligt er nog altijd niet. Wie bovendien dividenden verbiedt, maar managementvergoedingen, leningen binnen een groep en dure huurcontracten laat bestaan, die sluit de voordeur maar laat de achterdeur openstaan.
Het echte antwoord op deze problematiek ligt elders. Ouderenzorg is een Vlaamse bevoegdheid: Vlaanderen erkent, plant en financiert de woonzorgcentra. Het beslist dus zelf waar het zorggeld naartoe gaat. De keuze ligt voor de hand: investeer in openbare zorg. Daar werken meer zorgverleners per bewoner en wat overschiet gaat naar de zorg en niet naar een holding.
Wat moet er concreet gebeuren? Bouw nieuwe publieke woonzorgcentra, want de vergrijzing maakt ze broodnodig. Gaat een commerciële instelling failliet of komt het in de verkoop, zorg dan dat een openbaar bestuur het kan overnemen en niet een andere private investeerder. Geef geen enkel publiek woonzorgcentrum nog uit handen. En gebruik de hervorming van de personeelsnormen niet om te besparen, maar om in elk woonzorgcentrum genoeg handen aan het bed te krijgen.
Federaal ligt de sleutel bij de pensioenen: zolang een gewoon pensioen een plaats in een woonzorgcentrum niet kan betalen, blijft betaalbare ouderenzorg een belofte op papier. Maar in Vlaanderen ligt de keuze nu op tafel. Elke euro die naar aandeelhouders, vastgoedfondsen of verbonden vennootschappen gaat, die gaat niet naar een extra zorgkundige, een verpleegkundige die 's nachts niet alleen staat of een lagere factuur. Daarom zeggen we al langer: niet winst, maar welzijn. Zorg voor onze ouders is geen beleggingsproduct. Het is een publieke opdracht en die verdient publiek geld dat in de zorg blijft.

Bart Servaes, Dries Goedertier

Brandweer
Protest op Europese actiedag

Brandweerlieden van verscheidene Europese landen protesteerden op 3 november in Brussel tegen bezuinigingen, personeelstekorten en oplopende veiligheidsrisico's voor personeel en burgers. Ook ACOD LRB, ACV Openbare diensten en VSOA namen deel aan deze actie van de Europese openbare dienstenvakbond EPSU. Want ook in ons land is de situatie bijzonder ernstig.

Wij gaven een krachtig signaal aan de Belgische regering dat de aanhoudende uitdagingen van ontoereikende financiering, onder-staffing en de gezondheidsrisico's verbonden aan het beroep- waaronder de impact van kankers en post-traumatisch stresssyndroom (PTSS)- niet langer genegeerd kunnen worden. Federaal secretaris ACOD LRB Gert Vlasselaer nam het woord. Hierbij zijn speech.

"Collega's, kameraden, vrienden uit heel Europa!

Wat een beeld. Duizenden brandweerlieden in de straten van Brussel. En voor een keer is er geen brand te blussen. We zijn hier omdat het water ons aan de lippen staat!

Elke dag en elke nacht staan jullie klaar voor anderen. Als het brandt, als een dak instort, als een rivier buiten haar oevers treedt: dan komen jullie, zonder aarzelen. Vandaag draaien we de rollen om. Vandaag slaan wij alarm. En we stellen één vraag, zo luid dat ze ons tot in Tour & Taxis kunnen horen: wie beschermt ons?

Dit jaar beleefde Europa historische hittegolven. Het werk wordt zwaarder, de ongevallen talrijker en ernstiger. En toch verloor de Europese Unie op één jaar tijd achttienduizend beroepsbrandweerlieden. Minder mensen, meer branden, en langer werken tot je pensioen. Dat houdt niemand vol.

Vandaag opent de Europese Commissie in Tour & Taxis haar forum voor Civiele Bescherming. 'Preparing today, ready for tomorrow', zo staat er op de affiches. De Commissie houdt zelfs rekening met scenario's van drie graden klimaatopwarming. En tegelijk dreigt Europa een derde te bespa-

ren op civiele bescherming. Het geld voor solidariteit bij natuurrampen zou meer dan halveren. Na al die zomers vol vuur heeft Europa nog altijd geen eigen blusvliegtuig ontwikkeld. Collega's, dat is niet paraat zijn. Dat is spelen met vuur. Want paraat zijn, dat is op geen powerpoint te meten. Paraatheid is een kazerne met genoeg bekwame mensen. Een ploeg die volledig is. Brandweerlieden die na hun shift kunnen uitrusten.

Deze zomer, bij de grote natuurbrand in de Hoge Venen, zagen we in België wat samenwerking oplevert: ploegen uit heel het land, voor het eerst nationaal gecoördineerd. Dat lukte omdat iedereen dezelfde opleiding en procedures heeft. Europa heeft meer van die gemeenschappelijke normen nodig. En wat doet de Belgische minister van Binnenlandse Zaken? Hij wil de nationale toelatingsproef schrappen en de opleiding

versnipperen. Hij wil een goedkoper kader invoeren, zonder volledige brandweeropleiding. In het parlement ligt een voorstel klaar om bovenop de werkweek extra shiften tot 24 uur mogelijk te maken. Dat noemen ze een hervorming. Wij noemen het afbraak. Daarom zeggen we dan ook vandaag, voor heel Europa: blijf af van de arbeidsrichtlijn!

Daarbij komt nog, kameraden, dat wie ziek wordt van dit werk er alleen voorstaat. De Wereldgezondheidsorganisatie noemt het brandweerberoep kankerverwekkend. Toch moeten brandweerlieden zelf bewijzen bij welke brand ze welke stoffen binnenkrijgen. En wie na twintig jaar dienst mentaal breekt door alles wat hij gezien heeft, krijgt in België te horen: geen beroepsziekte, toon maar aan op welke dag het gebeurd is. Het is het beroep zelf dat ons ziek maakt! Europa moet dat wettelijk regelen: wie als brandweerman kanker krijgt, zou niet langer zelf moeten bewijzen dat het werk de oorzaak is. Een posttraumatisch stresssyndroom moet in elk land erkend worden als beroepsziekte. Want wie anderen beschermt, verdient zelf bescherming!

Daarom staan we hier, met duizenden, uit heel Europa. Onze eisen zijn duidelijk.
Wij willen meer beroepsbrandweerlieden, geen goedkope vervangers.
Wij willen samen opleidingen volgen, over de grenzen heen.

"Wie anderen beschermt, verdient zelf bescherming!"

Wij willen werktijden die ons niet kapot maken en uitrusting die ons echt beschermt.
Wij willen regels die ons beschermen, geen deregulering.
Wij willen investeringen, geen besparingen, hier in Brussel en in elke Europese hoofdstad.
Wij willen een echte Europese strategie voor beroepsbrandweerlieden.
En we willen het nu! Geen woorden en beloftes, maar daden!

Collega's, kameraden. Wie beschermt ons? Het antwoord staat hier, op straat. Wij beschermen elkaar, over alle grenzen heen. En we staan hier ook voor wie er vandaag niet

meer kan bij zijn, zoals onze Brusselse collega's die deze zomer het leven lieten. Jullie strijd is de onze.
Wie beschermt ons? Qui nous protège?
Who potects us?

Leve de internationale solidariteit!"

CONTACT **Gert Vlasselaer** | 02 508 58 25 | gert.vlasselaer@acod.be

Afscheid van hijsbok Brabo

Hoe de Antwerpse haven stap voor stap haar publieke ruggengraat verloor

Eind 2024 geraakte bekend dat de indrukwekkende drijvende hijsbok Brabo in de Antwerpse haven – die tot 800 ton kan tillen – zou verkocht worden, na meer dan 40 jaar trouwe (openbare) dienst. De overdracht aan een Nederlandse groep gebeurde effectief in augustus jl. Een kritische beschouwing bij de uitverkoop van onze haven.

Wie vandaag door de haven van Antwerpen wandelt, ziet een hypermoderne logistieke machine die draait op private terminals, internationale consortia en uitbestede diensten. Maar wie al wat langer meedraait, weet dat dit beeld nog niet zo lang bestaat. De Antwerpse haven was ooit een publieke dienst, gedragen door stedelijke werknemers, met eigen materiaal, eigen expertise en een sterke interne organisatie. Het afscheid van hijsbok Brabo is opnieuw een symbool van die lange afbouw.

Van stadsdienst naar autonoom havenbedrijf

Tot eind jaren 1990 was de haven een onderdeel van de Stad Antwerpen. De stad had eigen technische diensten, eigen kraanbestuurders, eigen elektriciens, eigen ploegen voor onderhoud en logistiek. De haven was een publieke motor, met personeel dat rechtstreeks in dienst stond van de gemeenschap.
Daarna kwam de grote omwenteling, met achtereenvolgens:
- de oprichting van het Havenbedrijf Antwerpen
- de omvorming tot een autonoom gemeentebedrijf van algemeen nut
- en uiteindelijk de fusie tot Port of Antwerp-Bruges.

Elke stap werd verkocht als ‘modernisering’, ‘professionalisering’ en ‘meer concurrentiekracht’. Maar in de praktijk betekende het vooral: afstand nemen van publieke verantwoordelijkheid.

Toen deden ze alles zelf

De oudere generatie havenarbeiders herinnert het zich nog levendig. Het Havenbedrijf had:
- eigen elektriciteitsdiensten voor de volledige verdeling van stroom op de kaaien
- eigen walkranen, vlokkranen en de iconische reuzen zoals Grote Gust
- eigen technische ploegen voor onderhoud, herstellingen en bediening
- eigen droge dokken voor inspectie en herstellingen
- decentrale werkplaatsen verspreid over de haven
- eigen drijvende graanzuigers voor bulkgoederen
- een interne knowhow, uniek in Europa.

Het was een tijd waarin de haven niet alleen een economische motor was, maar ook een publieke werkgever met stevige arbeidsvoorwaarden, vakmanschap en trots.

"Ook dit stuk publieke dienstverlening had nooit mogen worden opgeofferd"

De grote uitverkoop

Vanaf de jaren 2000 begon de systematische afbouw. Alles wat 'te duur' was, moest weg. Alles wat 'de markt beter kon', werd geprivatiseerd. De mantra klonk telkens hetzelfde: "De overheid moet zich beperken tot haar kerntaken."
Maar wat bleek? De private sector was niet goedkoper. De dienstverlening werd versnipperd en de expertise die decennialang was opgebouwd, verdween. Daardoor nam de afhankelijkheid van private spelers toe en de publieke controle af.

Veel taken worden nu doorgeschoven naar de privé, waar de factuur uiteindelijk gewoon door de gemeenschap wordt betaald. De overheid trekt zich terug, maar de kosten verdwijnen niet, ze verschuiven. De winst gaat naar private spelers, maar de rekening komt bij de belastingbetaler terecht.
Het verhaal van hijsbok Brabo past perfect in dat patroon. Wat ooit een sterke, interne hef- en hijsdienst was, wordt nu opnieuw afgestoten. Niet omdat het niet werkt, maar omdat het past in een ideologische lijn die al jaren loopt: de openbare diensten uithollen en de winstkansen doorschuiven naar de privé.

Niets is minder waar

De officiële uitleg blijft dezelfde: "Het is efficiënter", "Het is goedkoper", "De markt zorgt voor concurrentie". Maar wie de realiteit kent, weet dat dit een fabeltje is.
De haven is geen gewone markt. De investeringen zijn gigantisch en worden vaak door de overheid gedragen. De risico's zijn publiek, de winsten steeds vaker privaat. De werknemers worden getroffen door meer flexibiliteit, minder zekerheid en minder democratische controle.
Dan is er nog iets anders: hoeveel POAB (Port of Antwerp-Bruges) jaarlijks afdraagt aan Stad Antwerpen is niet publiek terug te vinden. De dividendpolitiek van een publiek havenbedrijf blijft opvallend ondoorzichtig. Voor een sector die zo strategisch is en zo sterk steunt op publieke middelen, is dat op zijn minst opmerkelijk.
De verkoop van hijsbok Brabo is dus geen geïsoleerd feit. Het is een symptoom van een bredere trend: de publieke ruggengraat van de haven wordt langzaam maar zeker verwijderd.

Waar eindigt dit?

Waar moet dit eindigen? Vandaag lijkt het motto binnen ons bedrijf wel 'more with less' te zijn. De afgelopen decennia is het personeelsbestand van het voormalige Havenbedrijf Antwerpen stelselmatig afgebouwd. Zelfs met de komst van Zeebrugge en enkele zusterbedrijven binnen Port of Antwerp-Bruges zet die trend van schaalvergroting met minder mensen zich door. Terwijl de haven zelf bleef groeien, kromp de publieke verankering.
Als elke publieke dienst wordt uitbesteed, als elke vorm van interne expertise wordt afgestoten, als elke taak die 'te duur' lijkt naar de privé wordt doorgeschoven…
Wat blijft er dan nog over van een haven die werkt in het belang van de gemeenschap? Wie garandeert dan nog veiligheid, bewaakt continuïteit, draagt verantwoordelijkheid wanneer het misloopt en beschermt de werknemers tegen de 'race to the bottom'?
Het antwoord is pijnlijk duidelijk: niemand.
Precies daarom moeten we ons blijven verzetten tegen deze sluipende ontmanteling.
Het verdwijnen van hijsbok Brabo is meer dan een organisatorische wijziging. Het is opnieuw een stuk geschiedenis dat verdwijnt. Een stuk vakmanschap. Een stuk identiteit. En vooral: een stuk publieke dienstverlening die nooit had mogen worden opgeofferd.
De vakbond zal blijven strijden voor een haven die werkt voor de gemeenschap, niet alleen voor de aandeelhouders. Want een sterke haven begint met sterke openbare diensten.

Lars Van Santvoort, Pascal Grosjean

CONTACT **Lars Van Santvoort** | lars.vansantvoort@acod.be

Programmadecreet 2027
Akkoord, maar niet zonder voorbehoud

ACOD Onderwijs heeft een protocol van akkoord getekend bij het ontwerp van Programmadecreet 2027, zowel voor het hoger onderwijs als voor het niet-hoger onderwijs. Dat akkoord is echter niet zonder voorbehoud.

Onderwijs ontsnapt aan nieuwe besparingen, maar betaalt indirect mee. De minister van Onderwijs is erin geslaagd de onderwijsbegroting voor 2027 te vrijwaren van bijkomende rechtstreekse besparingen. In een tijd waarin de Vlaamse regering overal de broeksriem aanhaalt, is dat geen detail. Toch maakt ACOD Onderwijs zich geen illusies. Wie bespaart op welzijn, wonen of armoedebestrijding, bespaart onvermijdelijk ook onrechtstreeks op onderwijs. Kinderen uit gezinnen die onder hogere financiële druk staan, schulden opstapelen of facturen niet meer kunnen betalen, brengen die zorgen mee naar de klas. Het resultaat: het aantal onbetaalde schoolfacturen zal toenemen. Hiervoor zullen de scholen de werkingsmiddelen aanspreken, waardoor de leerkrachten nog meer in hun eigen portemonnee zullen moeten tasten voor didactisch lesmateriaal. Daarnaast verwachten we meer zorgnoden, meer ondersteuningstrajecten en een nog hogere werkdruk voor het personeel. ACOD Onderwijs eist dat de regering die gevolgen nauwgezet opvolgt en tijdig bijstuurt.

Indexering: koopkracht scholen onder druk

Het programmadecreet schrapt voor alle departementen de indexering van het deel van de werkingsmiddelen dat niet aan lonen gebonden is, dit voor de jaren 2026 tot en met 2029. Voor 2028 en 2029 was in het onderwijs nochtans nog een indexering van 50 procent beloofd voor het deel dat niet geïndexeerd wordt. Dat raakt hogescholen en universiteiten, maar evengoed het secundair onderwijs en het deeltijds kunstonderwijs. Het basisonderwijs blijft hier buiten schot. Scholen verliezen koopkracht, wat zal wegen op investeringen en op de betaalbaarheid van onderwijs. ACOD Onderwijs neemt akte van het engagement van de minister om dat verlies te compenseren binnen haar andere bevoegdheden, namelijk werk en justitie.

Besparen op onderzoek is besparen op onderwijs

Buiten het decreet om voert de Vlaamse regering een besparing van 35 miljoen

euro door op fundamenteel onderzoek via het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek Vlaanderen en de Bijzondere Onderzoeksfondsen. Academisch onderwijs steunt op academisch onderzoek. Wie op het ene bespaart, holt de kwaliteit van het andere uit. ACOD Onderwijs verwerpt deze maatregel en klaagt bovendien aan dat een ingreep met duidelijke gevolgen voor het personeel werd doorgevoerd zonder voorafgaand overleg met de vakbonden. Sociaal overleg is geen formaliteit achteraf.

Uitbesteden is geen oplossing

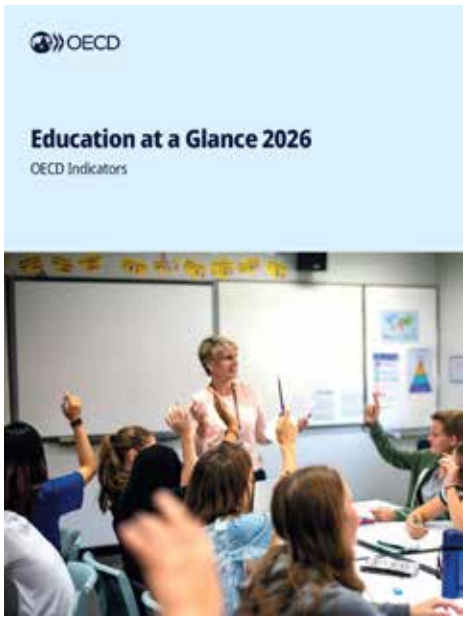
De centrale lerarentoetsen voor 2027-2028 en het bijbehorende IT-platform worden uitbesteed aan een externe organisatie. Onze ervaring met de centrale toetsen in de basiseducatie stemt weinig hoopvol: een lange ontwikkeltijd, vragen van twijfelachtige kwaliteit en onvoldoende computermateriaal. Ook de decretale verankering van subsidiemogelijkheden voor onderwijs- en leerloopbaanbegeleiding en STEM-initiatieven opent vooral de deur naar subsidies voor externe spelers. Scholen en CLB's dragen nochtans de decretale opdrachten. Die middelen horen thuis in en bij onderwijs en zouden dus beter gebruikt worden om CLB's en scholen te versterken in hun decretale taken in plaats van privé-initiatieven te subsidiëren.

Lichtpunten maar geen structurele antwoorden

De graduaatsopleidingen krijgen extra middelen en een onderwijssokkel, een welkome erkenning voor het personeel dat de studentenaantallen fors zag stijgen. Dat personeel heeft die erkenning dubbel en dik verdiend. Ook de bijkomende middelen voor materiaal-intensieve studierichtingen zijn terecht, al moet nog blijken of ze volstaan tegen de stijgende kosten voor materiaal en energie. Wij vragen ook dat deze extra middelen zoveel mogelijk ingezet worden om de schoolfactuur van leerlingen in de arbeidsmarktgerichte opleidingen te verlagen. De middelen voor NT2 en de opvang van de asielinstroom blijven behouden, maar op een eerder verlaagd niveau. ACOD Onderwijs blijft pleiten voor een structurele verankering in de financiering van het volwassenenonderwijs en de basiseducatie.
ACOD Onderwijs blijft waakzaam. Structurele financiering, minder werkdruk, een aanpak van het lerarentekort en gelijke onderwijskansen voor elke leerling, cursist en student: daar zullen ook de volgende decreten aan worden afgetoetst.

nancy.libert@acod.be

Education at a Glance 2026
Wat leren de cijfers over het lerarentekort?

Elk jaar publiceert de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) Education at a Glance, een indicatorenrapport over onderwijs. Het rapport bundelt vergelijkbare kerncijfers voor meer dan veertig landen: wie neemt deel aan onderwijs, hoeveel geld gaat ernaartoe, hoe zijn leraren en scholen georganiseerd en wat levert onderwijs op voor de arbeidsmarkt?

De cijfers komen uit verschillende bronnen. Het grootste deel is afkomstig uit de jaarlijkse administratieve dataverzameling van UNESCO, OESO en Eurostat (het statistisch bureau van de EU) over leerlingen, scholen, leraren en financiën. Daarnaast putten de auteurs onder meer uit PIAAC – Programme for the International Assessment of Adult Competencies, een onderzoek dat de basisvaardigheden van volwassenen meet om te zien hoe goed zij voorbereid zijn op de arbeidsmarkt en de samenleving – en uit TALIS, de grote bevraging van leraren en schoolleiders.
Elke editie kiest bovendien een thema. In 2026 staan het lerarentekort en de aantrekkelijkheid van het lerarenberoep centraal.

Wat is het belang voor ons onderwijs?

In België is onderwijs een bevoegdheid van de gemeenschappen. De OESO presenteert haar cijfers echter vaak op Belgisch niveau en een Belgisch gemiddelde zegt weinig over het beleid dat in Vlaanderen gevoerd wordt. Daarom publiceert het Departement Onderwijs en Vorming jaarlijks Education at a Glance vanuit Vlaams perspectief. Dat is geen vertaling van het OESO-rapport, maar een eigen analyse die dezelfde gegevens en werkwijzen gebruikt en de structuur van de internationale publicatie grotendeels volgt.
Dat Vlaamse luik is om drie redenen waardevol. Het plaatst ons onderwijs naast dat van andere landen en maakt zo sterke en zwakke punten zichtbaar. Het levert een gedeelde, controleerbare feitenbasis voor beleid en sociaal overleg. Bovendien nuanceert het vaak gehoorde uitspraken. Zo besteedt de Vlaamse Gemeenschap op alle onderwijsniveaus een groter deel van haar bruto regionaal product aan onderwijs dan gemiddeld in de OESO, in het secundair onderwijs bijvoorbeeld 2,3 procent tegenover 1,7 procent. Ook de leerling-leerkrachtratio ligt in het leerplichtonderwijs lager dan internationaal, terwijl die in het hoger onderwijs net hoger ligt.
Internationale vergelijkingen vragen wel om voorzichtigheid. Definities en referen-

tiejaren verschillen soms tussen landen en een gemiddelde verbergt grote verschillen tussen regio's, scholen en vakken. De cijfers zijn dus een vertrekpunt voor het debat, geen eindpunt.

Lerarentekort: meer leraren zonder volledige kwalificatie

Een lerarentekort ontstaat wanneer er te weinig leraren zijn om aan de vraag van scholen te voldoen. Omdat dat moeilijk rechtstreeks te meten is, kijkt de OESO naar verschillende indicatoren. Een eerste is het aandeel leraren dat (nog) niet volledig gekwalificeerd is: zij stromen via een alternatief traject in zonder de vereiste lerarenopleiding, academische kwalificatie of beide. In 17 van de 25 landen met trendgegevens steeg dat aandeel tussen 2017-2018 en 2024-2025. Vlaanderen kende een sterke toename van 2,7 procent naar 7,1 procent, al blijft het onder het OESO-gemiddelde van 9,1 procent. In het secundair onderwijs ligt het aandeel hoger dan in het basisonderwijs, onder meer door de hogere vakinhoudelijke eisen. Opvallend is de geografische spreiding. Waar het tekort in een land als Noorwegen vooral afgelegen, landelijke regio's treft, is het in Vlaanderen een stedelijk probleem. In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is 20,2 procent van de leraren in het lager onderwijs en de eerste graad secundair niet volledig gekwalificeerd. Ook Antwerpen en Halle-Vilvoorde scoren met ongeveer 10 procent hoog. In Diksmuide, Veurne, Turnhout en Hasselt blijft het aandeel onder 4 procent.
Daarnaast groeit het aantal zij-instromers: mensen voor wie lesgeven niet de eerste beroepskeuze was en die minstens tien jaar buiten het onderwijs werkten. In de eerste graad secundair steeg hun aandeel van 5,2 procent in 2018 naar 8,1 procent in 2024, dicht bij het OESO-gemiddelde van 8,4 procent. Vlaanderen maakte die overstap ook financieel aantrekkelijker.

Lerarentekort: openstaande vacatures en krappe arbeidsmarkt

Een tweede indicator is het aandeel vacatures dat niet ingevuld geraakt. In Vlaanderen, waar scholen zelf aanwerven, wordt dat bij of kort na de start van het schooljaar gemeten. Met 2,1 procent niet-ingevulde lerarenvacatures hoort Vlaanderen bij de landen met een relatief hoog aandeel. Tegelijk ligt de algemene vacaturegraad in België met 4,3 procent duidelijk hoger. Net als in Canada en Nederland wijst dat erop dat de rekruteringsproblemen in het onderwijs grotendeels samenhangen met de algemene krapte op de arbeidsmarkt. In Letland en Ierland is het omgekeerde het geval.

Uitstroom en vertrekintenties

Ook wie het beroep verlaat, bepaalt mee het tekort. In Vlaanderen verliet in 2024-2025 7,8 procent van de volledig gekwalificeerde leraren in het lager en secundair onderwijs het beroep, iets meer dan het OESO-gemiddelde van 6,4 procent. In het kleuteronderwijs ligt de uitstroom met 5,8 procent lager, terwijl die internationaal doorgaans hoger is (8,6 procent). De vertrekintenties geven een geruststellender beeld: slechts 7 procent van de Vlaamse leraren in de eerste graad secundair wil binnen vijf jaar stoppen, tegenover 15 procent gemiddeld in de OESO.

Zwaardere werkomstandigheden

TALIS 2024 toont hoe sterk de context van het lesgeven veranderd is. Het aandeel Vlaamse leraren in scholen met meer dan 10 procent leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften steeg van 51 procent in 2018 naar 63 procent in 2024 (OESO: van 30 procent naar 45 procent). Het aandeel in scholen met meer dan 1 procent vluchtelingen ging van 55 procent naar 77 procent. Liefst 81 procent van de Vlaamse leraren moet vaak of altijd storend gedrag aanpakken, tegenover 72 procent in de OESO.
De werkstress ligt in Vlaanderen hoger dan gemiddeld, al daalde het aandeel leraren met veel stress significant van 27 procent naar 23 procent (OESO: 19 procent).
Vooral de administratie weegt door: 75 procent van de Vlaamse leraren noemt ze een belangrijke stressbron, tegenover 52 procent in de OESO.

Waardering, loon en arbeidsvoorwaarden

Slechts 21 procent van de Vlaamse leraren vindt dat het beroep door de samenleving gewaardeerd wordt, vergelijkbaar met het OESO-gemiddelde van 22 procent. Die waardering doet ertoe: wie zich gewaardeerd voelt, is ruim 10 procentpunt minder vaak van plan het beroep te verlaten. Bij de tevredenheid vertoont Vlaanderen een omgekeerd patroon. Internationaal is 68 procent van de leraren tevreden over de arbeidsvoorwaarden en slechts 39 procent over het loon. In Vlaanderen is 71 procent tevreden over het salaris, maar slechts 62 procent over de arbeidsvoorwaarden. Dat sluit aan bij de loongegevens: een leraar lager onderwijs verdient hier, omgerekend naar koopkracht, gemiddeld 78.580 dollar per jaar, tegenover 62.942 dollar in de OESO.

Demografie biedt weinig ademruimte

Tussen 2015 en 2024 groeide het aantal leerlingen in het Vlaamse lager onderwijs met 6,8 procent en het aantal leraren met 10,6 procent. Het aantal leerlingen per leraar daalde daardoor met 3,5 procent, tegenover 9,3 procent gemiddeld in de OESO. In veel landen krimpt de schoolbevolking de komende jaren, wat ruimte schept om personeel strategischer in te zetten. In Vlaanderen daalt het aantal 5- tot 14-jarigen tegen 2033 naar verwachting slechts met 3 procent (OESO: 9 procent), terwijl het aantal kinderen tot 4 jaar met 4 procent toeneemt. Die demografische ademruimte blijft dus beperkt.

Tot slot

De cijfers schetsen een genuanceerd beeld. Vlaanderen investeert relatief veel in onderwijs en betaalt zijn leraren vanuit internationaal perspectief goed. Toch neemt het aandeel niet volledig gekwalificeerde leraren snel toe, vooral in de steden, en ligt de uitstroom boven het gemiddelde. De knelpunten zitten vooral in de werkomstandigheden: complexere klassen, gedragsproblemen en een zware administratieve last. De OESO besluit dan ook dat het lerarentekort aanpakken niet alleen een kwestie is van rekrutering, maar ook van het ondersteunen van leraren in steeds complexere werkomgevingen.
Je kan het rapport raadplegen op onze website (www.acodonderwijs.be/education-at-a-glance).

nancy.libert@acod.be

Lerarentekort
Andere landen, zelfde werkdruk

Op 1 oktober ging ACOD Onderwijs rond de tafel zitten met collega's van AOb (Nederland) COC en COV (Vlaamse Gemeenschap), CGSP Enseignement, CSC en SLFP (Franse Gemeenschap), SNE (Luxemburg) en VBE (Duitsland). We legden de toestand in onze landen naast elkaar en wat leerden we? De omvang van het lerarentekort verschilt, de oorzaak nauwelijks: niet het loon, maar de werkdruk jaagt leerkrachten weg.

In Nederland is het lerarentekort hét onderwijsthema, met de grootste noden in de grote steden en de concentratiescholen. Een derde van de starters haakt binnen de vijf jaar af. In Duitsland is het tekort vooral regionaal: de deelstaten sturen leerkrachten, die er ambtenaar zijn, naar minder populaire streken. Luxemburg houdt het tekort met 3 procent relatief beperkt, maar kampt met uitstroom en veel deeltijds werk. In de Vlaamse Gemeenschap daalde het aantal vacatures van 3.700 naar 2.000, maar dat cijfer misleidt: het telt alleen wat de VDAB kent, terwijl steeds meer scholen hun vacatures niet meer melden. Vijf op zes vacatures zijn vervangingen, vooral in Brussel, Vlaams-Brabant en voor STEM, talen en levensbeschouwelijke vakken. Jaarlijks verlaat 8 procent van de leerkrachten het onderwijs door pensionering, ziekte of voor een kwart uit eigen keuze. In de Franse Gemeenschap kent de lerarenopleiding een enorme terugval en heeft een kwart van de leerkrachten niet het vereiste diploma.

Loon lost het niet op

Opvallend: overal waar men probeerde meer leerkrachten aan te trekken met een hoger loon, bleef het effect beperkt. In Nederland hielp een loonsverhoging in het basisonderwijs nauwelijks. In Duitsland haalt een hoger loon voor wie naar een onpopulaire streek trekt weinig uit; leerkrachten vertrekken er zelfs als ze daarmee hun ambtenarenpensioen en ziekteverzekering verliezen. Telkens wijzen de vakbonden naar dezelfde echte oorzaak: de werkdruk, 'een veelkoppig monster', zoals de collega uit Nederland het verwoordde.

Pleisters op de wonde

Elk land zoekt noodoplossingen, met wisselend succes. Nederlandse scholen schakelen over op een vierdagenweek, waarbij leerlingen op de vijfde dag thuisblijven of opgevangen worden door iemand zonder pedagogische bevoegdheid. Assistenten met een driejarige opleiding moeten leerkrachten ondersteunen, maar staan er soms alleen voor de klas. Duitsland zet Alltagshelfer in voor administratie en praktische zaken, maar dat volstaat niet. Luxemburg mikt op een verkorte pedagogische opleiding van twee semesters voor wie al een bachelor heeft – een spoor

dat men in Oost-België net verliet omdat de pedagogische bagage te licht bleek te zijn. In alle landen is de uitval bij zij-instromers groot en in Vlaanderen worden de inductie-uren – de vrijstelling van les van 20 procent voor starters – in zes op de tien scholen voor iets anders ingezet dan bedoeld. De Vlaamse regering kijkt vooral naar instroom, niet naar retentie. In de Franse Gemeenschap werd de opdracht in het hoger secundair opgetrokken van 20 naar 22 lesuren. Hierdoor verliezen tijdelijken hun job terwijl vastbenoemden boventallig worden en in meer dan één school moeten werken.

Arbeidstijd: niet meten, niet weten

Wat leerkrachten buiten de klas doen, blijft grotendeels onzichtbaar en net dat voedt de werkdruk. Duitse ambtenaren werken officieel 41 uur, zonder tijdsregistratie. In Vlaanderen ligt een 38-urenweek op tafel, terwijl leerkrachten vandaag al tien uur meer presteren dan dat. Een Europees arrest verplicht de meting van de arbeidstijd, maar in Nederland en Franstalig België wil de overheid van zo een onderzoek niet weten. “Ze zijn bang voor het resultaat”, klonk het bij de collega's. Vanuit Vlaanderen kwam het voorstel om de kerntaak van de leerkracht scherp af te bakenen en de rest aan anderen toe te vertrouwen. Zo zal de werkdruk en het lerarentekort afnemen. De Duitse delegatie wil sociale taken, zoals huisbezoeken, bij sociaal pedagogen leggen.
De conclusie was eensluidend: zonder een harde aanpak van de werkdruk blijft elke maatregel tegen het lerarentekort symptoombestrijding.

jeanluc.barbery@acod.be

Strafregistercontrole in onderwijs
Wat verandert er?

De Vlaamse regering wijzigt met ingang van 1 januari 2027 de regels voor het uittreksel uit het strafregister voor iedereen die met minderjarigen werkt. De controle van het uittreksel uit het strafregister (model 596.2) is vandaag in principe verplicht bij de aanstelling van een nieuwe medewerker die activiteiten uitoefent waarbij rechtstreeks contact met minderjarigen mogelijk is.

Werknemers, vrijwilligers en andere medewerkers die met minderjarigen werken, zullen niet langer één keer een uittreksel uit het strafregister moeten voorleggen. Om de drie jaar wordt een nieuwe controle verplicht.
Deze controle wordt eveneens uitgebreid naar alle vrijwilligers ouder dan twintig jaar. Bovendien krijgen onderwijsinstellingen en centra de mogelijkheid om de controle voor stagiairs en leerlingen in duale trajecten te organiseren. Er zal een beroep gedaan kunnen worden op een derde instantie voor advies of screening. Het wijzigingsdecreet is daarover heel vaag.
Volgens de Vlaamse regering moet dit leiden tot een betere bescherming van minderjarigen. Dat doel verdient uiteraard alle steun, maar zijn de nieuwe maatregelen wel de juiste?

Meer veiligheid of meer papierwerk

Een eerste probleem is dat nergens overtuigend wordt aangetoond dat een driejaarlijkse controle daadwerkelijk leidt tot een betere bescherming van kinderen en jongeren.
Een blanco uittreksel uit het strafregister zegt immers alleen dat iemand op het moment van de controle geen relevante vermeldingen heeft. Er is geen enkele garantie voor toekomstig gedrag. Bovendien worden veel vormen van grensoverschrijdend gedrag pas jaren later gemeld, laat staan dat ze onmiddellijk onderzocht of vervolgd worden.
De verschillende adviesorganen waaronder de Vlaamse Onderwijsraad hebben reeds gewaarschuwd voor een vals gevoel van veiligheid. Organisaties, scholen of centra die denken dat alles in orde is omdat iedereen een attest heeft voorgelegd, dreigen andere preventieve maatregelen uit het oog te verliezen.
Een sterke organisatiecultuur met duidelijke meldprocedures, aandacht voor vorming rond integriteit, voldoende toezicht en een open aanspreekcultuur zorgen voor meer veiligheid.

Een nieuwe golf van planlast

Voor het onderwijs betekent het wijzigingsdecreet vooral een nieuwe administratieve uitdaging. Elke drie jaar moeten personeelsleden opnieuw een attest bezorgen. Scholen, internaten, voorzieningen en centra zullen termijnen moeten opvolgen, documenten registreren en deze vertrouwelijk verwerken, bewaren en vervolgens vernietigen volgens de privacyregels. Bovendien krijgt een directeur of algemeen directeur de moeilijke opdracht om niet-blanco uittreksels te interpreteren. Personeelsdiensten zullen immers strafrechtelijke gegevens moeten lezen, risicoinschattingen maken en beslissen welke maatregelen nodig zijn. Deze elementen creëren namelijk risico's op ongelijke behandeling, aansprakelijkheidsproblemen of kans op beroepsprocedures.
In grote scholengroepen en scholengemeenschappen gaat het om honderden of zelfs duizenden personeelsleden. Onze ruwe schatting suggereert dat meer dan 150.000 personeelsleden in onderwijs een vreedzame rush op de politiekantoren zullen uitvoeren in de eerste drie maanden van het nieuwe jaar om een nieuw uittreksel te verwerven.
Het gebeurt bovendien op een ogenblik waarop directies en administratieve medewerkers al gebukt gaan onder een enorme werkdruk. Scholen kampen vandaag met een tekort aan gekwalificeerd personeel en een stijgende administratieve last. Dan is het voor ACOD Onderwijs legitiem te vragen waarom opnieuw een extra taak wordt toegevoegd zonder bijkomende omkadering. Dit patroon ziet het onderwijs helaas te vaak terugkeren.

Van vertrouwen naar permanente screening

Bij de invoering destijds werd uitgegaan van een screening bij het opnemen van een functie. Dat is absoluut verdedigbaar want wie met minderjarigen werkt, moet continu aan bepaalde integriteitsvoorwaarden voldoen. Met dit wijzigingsdecreet verschuift die logica naar een systeem van terugkerende controles om de drie jaar gedurende de volledige loopbaan.
Voor veel personeelsleden kan dat aanvoelen als een signaal van wantrouwen. Leerkrachten, opvoeders, internaatmedewerkers, CLB-medewerkers en tal van andere personeelsleden oefenen dagelijks hun opdracht uit met een grote professionele verantwoordelijkheid. Zij verdienen ondersteuning en respect en niet de indruk dat zij periodiek opnieuw hun betrouwbaarheid moeten bewijzen. Een degelijk personeelsbeleid vertrekt in de eerste plaats vanuit vertrouwen.

Vrijwilligers dreigen af te haken

Ook voor vrijwilligers kan het wijzigingsdecreet gevolgen hebben. Jeugdverenigingen, sportclubs en organisaties die met jongeren werken, waarschuwen dat bijkomende administratieve verplichtingen een drempel kunnen opwerpen voor engagement. Vrijwilligerswerk staat in Vlaanderen al onder druk. Ook in onderwijs wordt vaak op vrijwilligers een beroep gedaan en het wordt steeds moeilijker om mensen te vinden die tijd willen investeren in begeleiding van kinderen en jongeren.
Niemand pleit voor het afschaffen van controles waar die nodig zijn. Maar regelgeving moet wel proportioneel blijven. Wanneer de administratieve last groter wordt dan het maatschappelijk voordeel, dreigt men het kind met het badwater weg te gooien.

Privacy en aansprakelijkheid

Nieuwe verantwoordelijkheden worden bij scholen en andere organisaties gelegd. Zo zal men gevoelige persoonsgegevens frequenter moeten verwerken. Het gaat over strafrechtelijke gegevens, een van de meest beschermde categorieën binnen de privacywetgeving.
Wat gebeurt er als een attest verkeerd wordt geïnterpreteerd? Wie is aansprakelijk bij een foutieve beoordeling? Welke ondersteuning krijgen scholen om met dergelijke complexe dossiers om te gaan? Op die vragen zijn er nog onvoldoende antwoorden.

Wat vraagt ACOD Onderwijs?

ACOD Onderwijs ondersteunt vanzelfsprekend elke maatregel die daadwerkelijk bijdraagt tot de bescherming van kinderen en jongeren. Dat principe staat niet ter discussie. Maar bescherming moet effectief, juridisch sluitend en werkbaar zijn op het terrein.
Daarom pleit ACOD Onderwijs voor een grondige monitoring en een evaluatie van de daadwerkelijke meerwaarde van driejaarlijkse controles en vraagt het bijkomende administratieve ondersteuning voor de scholengemeenschappen en scholengroepen, centra, internaten en voorzieningen. Er is een nood aan heel duidelijke richtlijnen over privacy en aansprakelijkheid.
Ten slotte pleiten we voor echte veiligheid voor iedereen. Echte veiligheid ontstaat wanneer er voldoende gekwalificeerd personeel voorhanden is, wanneer signalen ernstig worden genomen, wanneer er een sterke preventiecultuur bestaat en wanneer medewerkers de tijd en middelen krijgen om hun opdracht kwalitatief uit te voeren.
Kinderen en jongeren beschermen is een maatschappelijke verantwoordelijkheid. Laten we ervoor zorgen dat die verantwoordelijkheid niet verengd wordt tot een administratieve oefening.

jeanluc.barbery@acod.be

Beleidslijn ‘Ondernemende Jongeren’

Goed onderwijs begint niet bij een project

De Vlaamse regering besliste de beleidslijn ‘Ondernemende Jongeren’ verder te zetten tot 2030. Voor het schooljaar 2026-2027 gaat daarbij 1,65 miljoen euro naar vzw Vlaamse Jonge Ondernemingen (Vlajo) en 505.000 euro naar Unizo vzw voor de werking Onderwijs & Ondernemen. Volgens de regering moeten deze middelen ondernemingszin en ondernemerschapscompetenties bij jongeren stimuleren.

Op het eerste gezicht lijkt daarmee weinig mis te zijn. Creativiteit, initiatief nemen en projecten uitwerken zijn waardevolle vaardigheden. Ook scholen kunnen voordeel halen uit samenwerking met externe organisaties die leerlingen laten kennismaken met de wereld van werk en ondernemen. Op een moment echter dat veel scholen geconfronteerd worden met personeelstekorten, een hoge werkdruk en moeilijk vervangbare afwezigheden, kiest de overheid opnieuw voor een aanzienlijke investering in projecten buiten de reguliere werking van het onderwijs.

Voor ACOD Onderwijs ligt de kern van kwaliteitsvol onderwijs nog altijd bij voldoende en goed ondersteund personeel. Leerkrachten, opvoeders, administratieve medewerkers en ondersteunend personeel zorgen elke dag voor kwaliteitsvol onderwijs. Zonder hen hebben ook de beste projecten weinig impact.

Daarnaast is het belangrijk om onderwijs niet uitsluitend te bekijken vanuit een economische bril. Scholen bereiden jongeren niet alleen voor op de arbeidsmarkt, maar ook op hun rol als burger. Kritisch denken, sociale vaardigheden, democratische waarden, cultuur, duurzaamheid en gelijke kansen zijn minstens even belangrijk als ondernemerschap.

Het is ook opvallend dat de beslissing verwijst naar een positieve evaluatie van de beleidslijn, terwijl de concrete resultaten van die evaluatie niet publiek beschikbaar zijn. Daardoor blijft het moeilijk na te gaan welke effecten deze investeringen precies hebben gehad en hoe ze zich verhouden tot andere mogelijke prioriteiten binnen het onderwijs.
ACOD Onderwijs is niet tegen initiatieven die jongeren kansen geven om talenten te ontwikkelen. Maar als de Vlaamse overheid miljoenen kan vrijmaken voor ondernemerschapsprojecten, mag van haar ook verwacht worden dat zij even ambitieus investeert in sterkere schoolteams, werkbaar werk in onderwijs en aantrekkelijkere loopbanen.

jeanluc.barbery@acod.be

Kunstkuur
Samenwerken aan Kunst en Cultuur met oog voor personeel

Kunst en cultuur horen thuis in elke school. Met Kunstkuur kunnen scholen voor basis- en secundair onderwijs samenwerken met academies voor deeltijds kunstonderwijs (DKO) en instellingen voor hoger onderwijs. Leerkrachten werken samen aan creatieve lessen en projecten die aansluiten bij de leefwereld van leerlingen.

Kunst kan leerlingen helpen om zich uit te drukken, samen te werken en anders naar de wereld te kijken. Ook leerlingen die minder gemakkelijk aansluiting vinden bij andere vakken, kunnen via kunst nieuwe talenten ontdekken.

Samenwerken vraagt goede afspraken

Een Kunstkuurproject staat of valt met de samenwerking tussen de betrokken onderwijsinstellingen. Daarom moeten de doelstellingen, de taakverdeling en de praktische organisatie vooraf duidelijk zijn. Wie neemt welke opdracht op? Wanneer vinden de activiteiten plaats? Welke ondersteuning krijgen de leerkrachten? Hoeveel tijd is er om samen lessen voor te bereiden en ervaringen uit te wisselen? Overleg, voorbereiding en afstemming vragen tijd. Die tijd moet ook daadwerkelijk beschikbaar zijn binnen de opdracht en de werkplanning.

Wat betekent dit voor het personeel?

Voor ACOD Onderwijs zijn verscheidene aandachtspunten belangrijk.
- Werkdruk: extra projecten en samenwerkingen mogen niet leiden tot een hogere werkdruk zonder voldoende tijd en ondersteuning.
- Duidelijke opdrachten: de taken en verantwoordelijkheden van alle betrokken personeelsleden moeten helder zijn.
- Overleg: leerkrachten moeten inspraak krijgen bij de uitwerking en uitvoering van het project.
- Samenwerking tussen onderwijsniveaus: de expertise van leerkrachten uit het basisonderwijs, secundair onderwijs, DKO en hoger onderwijs moet worden gerespecteerd.
- Gelijke kansen: elk kind moet de kans krijgen om kunst en cultuur te beleven, ongeacht zijn achtergrond of de financiële mogelijkheden van zijn gezin.
- Duurzaamheid: waardevolle projecten verdienen voldoende continuïteit. Ze mogen niet volledig afhangen van het enthousiasme of de (onbetaalde) extra inspanningen van individuele personeelsleden.

ACOD Onderwijs ondersteunt samenwerking die leerlingen meer kansen geeft en de plaats van kunst en cultuur in het onderwijs versterkt, maar tegelijk bewaken wij de arbeidsvoorwaarden van het personeel. Daarom is het belangrijk dat personeelsleden van bij de start betrokken worden bij de planning en evaluatie van Kunstkuur. Ook de werkdruk en de impact op hun dagelijkse opdracht moeten besproken worden.

Kunstkuur moet meerwaarde zijn voor iedereen

Kunst en creativiteit verrijken het onderwijs. ACOD Onderwijs blijft daarom pleiten voor kwaliteitsvolle samenwerking, gelijke onderwijskansen en respect voor het personeel. Sterk kunstonderwijs begint bij mensen die de tijd en de ruimte krijgen om hun werk goed te doen.

jeanluc.barbery@acod.be

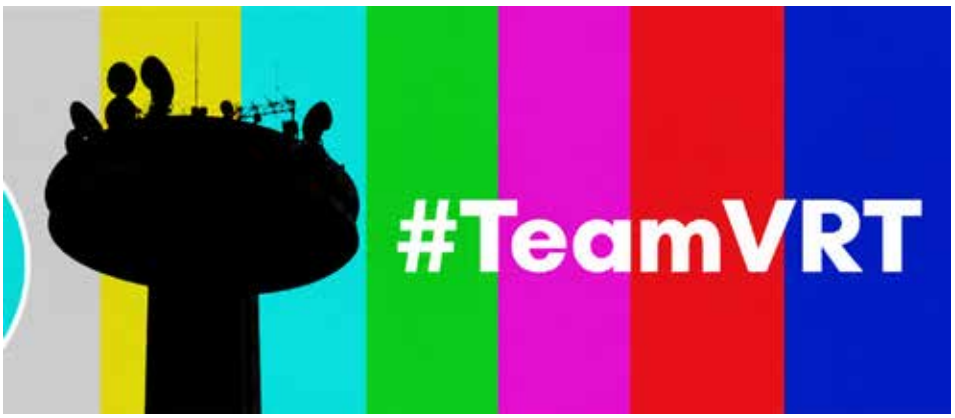
Kunstkuur aanvragen? Noteer deze data!

- Aanvraag nog tot 15 januari 2027.
- Bekendmaking beslissing: uiterlijk 15 april 2027.
- Start goedgekeurde projecten: september 2027.
- Scholen, academies en betrokken personeelsleden bereiden hun aanvraag het best tijdig samen voor. Bespreek ook de personeelsinzet, de taakverdeling en de werkdruk. Zo krijgt het project een breed draagvlak en worden de afspraken vooraf duidelijk vastgelegd.

CONTACT **Nancy Libert** | 02 508 58 80 | nancy.libert@acod.be

#TeamVRT
Een sterke openbare omroep in een samenleving vol cultuur

In tijden van desinformatie en onzekerheid hebben we nood aan betrouwbare journalistiek, persvrijheid, kwaliteitsvolle ontspanning en een bruisend cultureel leven.

Openbare omroep onder druk

De VRT heeft al miljoenen bespaard, door mensen te ontslaan en programma's uit te besteden. Onder die druk krijgen ook de informatieve rol en de kwaliteit van programma's het moeilijk. Toch trok de Vlaamse regering de besparingen op het jaarlijkse VRT-budget tegen 2030 op van 16 naar 28 miljoen euro. Een contractbreuk van jewelste. Meer verwachten met minder geld leidt tot een slechtere VRT.

Van iedereen, voor iedereen

De VRT moet er zijn voor iedereen. Met nieuws en documentaires, met sport, muziek en kinderprogramma's, met cultuur, ontspanning en humor. Op televisie, radio en online moet ze mensen samenbrengen, het publieke debat stimuleren en haar aanbod toegankelijk maken voor iedereen, ongeacht inkomen of achtergrond. Een sterke VRT moet kansen geven aan makers, kunstenaars, muzikanten, productiehuizen en de creatieve sector.

Cultuur is geen luxe

Ook de cultuur- en erfgoedsector wordt getroffen: 47 miljoen euro besparingen op een sector die het al moeilijk had. Bibliotheken, archieven, musea en culturele verenigingen zijn nochtans van onschatbare waarde als toegankelijke en betrouwbare bronnen.

Petitie

Daarom organiseren wij een petitie. Wij zijn #TeamVRT.
Wij, medewerkers, kijkers, luisteraars, gebruikers en sympathisanten van de VRT:
- roepen de Vlaamse regering op de bijkomende besparingen op de openbare omroep en de cultuursector terug te draaien
- vragen dat de Vlaamse regering haar beheersovereenkomst met de VRT respecteert en de toegezegde middelen ook effectief uitbetaalt
- vragen een engagement voor blijvende investeringen in onafhankelijke journalistiek, kwaliteitsvolle ontspanning en toegankelijke cultuur en erfgoed
- vinden een sterke openbare omroep in een samenleving vol cultuur geen luxe, maar een basisbehoefte voor onze democratie.

Teken de petitie via www.teamvrt.be

Wies Descheemaeker

Vuurwerk: in actie tegen de Vlaamse besparingen

De Vlaamse regering zet opnieuw het mes in alles wat mensen sterker maakt: sociale zorg, openbare dienstverlening, jeugdbeleid, middenveld, kunst en cultuur. Ook werknemers en werkzoekenden hebben nood aan opleiding, begeleiding en een beschermend statuut om hun toekomstkansen te versterken.

Met de huidige besparingen ondergraaft de overheid net die ondersteuning. Gezinnen komen moeilijker rond, werkzoekenden vinden moeilijker hun weg naar de arbeidsmarkt, kunstenaars verliezen kansen en het verenigingsleven en dienstenaanbod verschralen. Burgers, werknemers en vrijwilligers moeten steeds meer noden opvangen met steeds minder middelen.

Op 27 november tonen we hoeveel kracht en verscheidenheid onze samenleving rijk is. We eisen investeringen in mensen, gezinnen, zorg, jongeren en ouderen, een sterk middenveld, kunst en cultuur, een gezonde leefomgeving en sterke openbare diensten. Want investeren in mensen is bouwen aan een sterke, solidaire en democratische samenleving.

Kom met je collega's, vrijwilligers en leden op vrijdag 27 november 2026 om 10u naar het Martelaarsplein in Brussel. Breng pancartes mee en maak zichtbaar wie jullie zijn, wat jullie doen en waarvoor jullie opkomen.

CONTACT **Inge Hermans**| inge.hermans@acod.be

Algemeen

Linx+: open oproep 'Sociale strijd in mijn wijk'
Wil jij iets veranderen in jouw buurt? Heb je een idee dat mensen samenbrengt of een probleem in je wijk aanpakt? Vanaf 2027 kiest Linx+ elk jaar vier buurtprojecten die extra steun krijgen. Dien je voorstel in op uiterlijk 31 december 2026 via www.linxplus.be.

Pensioenvraag? De ACOD helpt je verder!
Tijdens onze zitdagen voor leden met pensioenvragen bekijken we je pensioendossier en beantwoorden we de vragen over de invloed van loopbaanonderbreking, ziekte, deeltijds werken, verlofstelsels en dergelijke meer. We nemen dan ook een kijkje op de website mypension.be en geven uitleg over de pensioendatum en het te verwachten pensioenbedrag. We helpen bij het indienen van de aanvraag voor pensioen.
De komende maanden organiseren we in elk gewest zitdagen. Wil je een afspraak? Stuur dan een e-mail naar uw gewest.
- Antwerpen-Kempen-Mechelen (antwerpen@acod.be): 15 december, 13 januari (Mechelen) en 20 januari.
- Limburg (limburg@acod.be): 16 december en 27 januari.
- Oost-Vlaanderen (oost_vlaanderen@acod.be): 9 december en 21 januari.
- Vlaams-Brabant (vlaams_brabant@acod.be): 2 december en 7 januari.
- West-Vlaanderen (west-vlaanderen@acod.be): 3 december en 14 januari.

Belangrijk: neem je identiteitskaart en bijbehorende pincode of de Itsme-app op je smartphone mee, zodat we de pensioeninformatie op www.mypension.be eenvoudig kunnen raadplegen.

Antwerpen-Kempen-Mechelen

Nieuwjaarsreceptie Senioren
ACOD Antwerpen-Kempen-Mechelen nodigt je op dinsdag 2 februari 2027 uit voor een gezellige namiddag in 'A'-Bondsgebouw (Ommeganckstraat 47/49, 2018 Antwerpen) voor de Nieuwjaarsreceptie 2027, georganiseerd door de seniorencommissie ACOD AKM. Het belooft een fijne middag te worden met een band die Antwerpse liedjes brengt. Tegelijkertijd worden we verwend met lekkere hapjes.
Programma:
- 13.30 uur: deuren open
- 14.15 tot 14.30 uur: toespraak PAS ACOD AKM Lars Van Santvoort
- 14.30 tot 15.30 uur: Antwerpse Liekes
- 15.30 tot 16.00 uur: toespraak voorzitter ACOD Uwe Rochus
- 16.00 tot 17.00 uur: Antwerpse Liekes
- 18.00 uur: einde

Gezien het beperkt aantal plaatsen kunnen momenteel enkel leden inschrijven. Dit kan door een e-mail te sturen naar leen.riske@acod.be. Pas nadat je de bevestiging van je deelname hebt gekregen, schrijf je de 5 euro deelnamekosten over op rekeningnummer BE14 8778 0015 0383 met vermelding van naam + receptie ACOD AKM 2027.
Indien er na de eerste oproep nog plaatsen beschikbaar zijn zal er een tweede mailing gebeuren waarna er ook niet-leden kunnen inschrijven. Hun bijdrage is 20 euro. Gelieve geen betalingen te doen voor je een bevestiging van deelname hebt ontvangen van leen.riske@acod.be.

Limburg

Nieuwjaarsreceptie
Op dinsdag 26 januari 2027 van 12 tot 17 uur organiseert ACOD Limburg haar nieuwjaarsreceptie op een nieuwe locatie: Zaal De Meersche, Molenstraat 4, 3830 Wellen, een spiksplinternieuw gebouw, goed bereikbaar met de bus en de fiets en met een grote parking.
Deelnameprijs voor leden van ACOD Limburg (plus eventuele partner): 7,50 euro per persoon (voor geschenkje plus lunchbuffet plus taart en drank).
Inschrijven via limburg@acod.be of 011 30 09 70 (tijdens de openingsuren van maandag tot en met vrijdag van 8 tot 12 uur en van 13 tot 16.30 uur, behalve op feest- en actiedagen).
Inschrijving is pas definitief na betaling van het verschuldigde bedrag op rekeningnummer BE31 8783 0220 0155 van ACOD Gepensioneerden.

Erfgoedwandeling Aarschot
Op zaterdag 20 maart trekken we naar Aarschot voor een mooie erfgoedwandeling en sluiten we af in een fijne kroeg. Vertrek om 10 uur aan het station in Hasselt voor een twee uur durende tocht. Vervoer voor eigen rekening.
Deelnameprijs voor leden van ACOD (plus eventuele partner): 7,50 euro per persoon (voor gegidste rondleiding en drankje).
Inschrijven via limburg@acod.be of 011 30 09 70 (tijdens de openingsuren van maandag tot en met vrijdag van 8 tot 12 uur en van 13 tot 16.30 uur, behalve op feest- en actiedagen).
Inschrijving is pas definitief na betaling van het verschuldigde bedrag op rekeningnummer BE31 8783 0220 0155 van ACOD Gepensioneerden.

Bezoek aan Maastricht
Op zaterdag 3 april bezoeken we Maastricht. Vertrek om 10 uur aan het Stadhuis (Mosae Forum 10, Maastricht) voor een toer met gids en een traktatie. Rij best met de bus naar Maastricht, want parking is duur geworden (3 euro per uur). De bus stopt nabij het stadhuis (500 m).
Deelnameprijs voor leden van ACOD (plus eventuele partner): 7,50 euro per persoon (voor gegidste rondleiding en drankje).

Inschrijven via limburg@acod.be of 11 30 09 70 (tijdens de openingsuren van maandag tot en met vrijdag van 8 tot 12 uur en van 13 tot 16.30 uur, behalve op feest- en actiedagen).
Inschrijving is pas definitief na betaling van het verschuldigde bedrag op rekeningnummer BE31 8783 0220 0155 op naam van ACOD Gepensioneerden.

Uitstap naar Dendermonde
Op zaterdag 22 mei staat Dendermonde op de agenda. Het voortel is samen met de trein te reizen, met overstap in Brussel. In Dendermonde doen we een erfgoedwandeling van zowat twee uur en gaan we daarna gezellig iets drinken in een bruine kroeg.
Deelnameprijs voor leden van ACOD (plus eventuele partner): 7,50 euro per persoon (voor gegidste rondleiding en drankje).
Inschrijven via limburg@acod.be of 011 30 09 70 (tijdens de openingsuren van maandag tot en met vrijdag van 8 tot 12 uur en van 13 tot 16.30 uur, behalve op feest- en actiedagen).
Inschrijving is pas definitief na betaling van het verschuldigde bedrag op rekeningnummer BE31 8783 0220 0155 op naam van ACOD Gepensioneerden.

Ontdekking ondergronds NAVO-hoofdkwartier
Op zaterdag 19 juni bezoeken we het voormalige ondergrondse NAVO-hoofdkwartier op de Cannerberg (Boschberg bij Maastricht). Het is een geheim Koude Oorlog-bunkercomplex en het bezoek is onder begeleiding van het hoofd van de dienst Toerisme van Maastricht. Vertrek aan de parking Boschberg in Riemst, vertrek daar om 10 uur voor een twee uur durende tocht.
Deelnameprijs voor leden van ACOD (plus eventuele partner): 7,50 euro per persoon (voor gegidste rondleiding en drankje).
Inschrijven via limburg@acod.be of 011 30 09 70 (tijdens de openingsuren van maandag tot en met vrijdag van 8 tot 12 uur en van 13 tot 16.30 uur, behalve op feest- en actiedagen).
Inschrijving is pas definitief na betaling van het verschuldigde bedrag op rekeningnummer BE31 8783 0220 0155 op naam van ACOD Gepensioneerden.

Stadsbezoek Hoei
Op een later te bepalen datum in het najaar van 2027 brengen we een stadsbezoek aan Hoei, over de grens met Wallonië. Start rondleiding om 10.30 uur aan het station van Hoei. Van daar gaat het met de kabelbaan naar de citadel, erna langs het centrum en we eindigen in een bruine kroeg op 5 minuten van het station, waar we de deelnemers een drankje aanbieden. Daar kan op eigen kosten een democratisch geprijsd broodje of middagmaal genuttigd worden. De gids is Nederlandstalig.
Inschrijven via limburg@acod.be of 011 30 09 70 (tijdens de openingsuren van maandag tot en met vrijdag van 8 tot 12 uur en van 13 tot 16.30 uur, behalve op feest- en actiedagen).
Inschrijving is pas definitief na betaling van het verschuldigde bedrag op rekeningnummer BE31 8783 0220 0155 op naam van ACOD Gepensioneerden.
Gelieve bij inschrijving steeds voornaam, naam, mailadres, gsm-nummer en aantal personen door te geven.

Oost-Vlaanderen

Nieuwjaarsreceptie
ACOD Oost-Vlaanderen nodigt je van harte uit op de intersectorale Nieuwjaarsreceptie van ACOD Oost-Vlaanderen die plaatsvindt op vrijdag 15 januari 2027 om 19.00 uur bij ACOD, zaal Vooruit, Bagattenstraat 158, Gent. Wij zorgen voor een hapje, een drankje en een streepje muziek. Bevestig je aanwezigheid via oost_vlaanderen@acod.be of tijdens de kantooruren op het nummer 09 269 93 33. Inschrijven kan tot 7 januari. Wij hopen u talrijk te mogen verwelkomen en samen met ons te klinken op het nieuwe jaar 2027!

Lezing over 'Willem 1, een koning voor Gent'
Op donderdag 17 december om 14 uur organiseren de senioren van ACOD Oost-Vlaanderen in het ACOD-gebouw in Gent (Bagattenstraat 158, 1ste verdieping) een boeiende lezing over 'Willem 1, een koning voor Gent', door Lut De Paepe, historica en stadsgids.
Willem Frederik Prins van Oranje-Nassau (Den Haag, 24 augustus 1772 – Berlijn, 12 december 1843) was de eerste koning der Nederlanden uit het huis Oranje-Nassau. Willem handhaafde als absoluut monarch en verlicht despoot de hervormingen uit de Franse tijd. Op 20 oktober 2018 werd aan de Reep in Gent een standbeeld van Willem 1 onthuld. Men herdenkt hiermee de 200ste verjaardag van zijn troonsbestijging (1815-2015) en vestigt de aandacht op zijn belang voor de ontwikkeling van de stad. Hij stichtte de Universiteit Gent in 1817 en verkoos, ondanks sterke druk, Gent en niet Brugge als locatie. In 1823 nam hij de beslissing om het kanaal Gent-Terneuzen aan te leggen. Gent heeft sinds 2018 een Willem 1-kaai.

Deelnemen kan mits betaling van 8 euro op rekeningnummer BE39 0003 2515 5619 van S-Plus Overheidsdiensten, Gijzelaarsweg 6, 9000 Gent met vermelding 'Voordracht Willem 1 + aantal personen + naam en voornaam + GSM nummer' en dit tot 10 december.
Meer info: Eddy Floryn, 0474 98 92 40 of eddy.floryn44@gmail.com.

Nieuwjaarsfeest afdeling Waasland
Op zaterdag 30 januari 2027 organiseren ACOD en ABVV intersectoraal afdeling Waasland hun nieuwjaarsfeest vanaf 17.30 uur in de Paterskerk, Truweelstraat 210, Sint-Niklaas. Na de nieuwjaarstoespraak met een drankje kan je genieten van enkele koude en warme hapjes, pompoensoep, een koud en warm buffet en een dessertbuffet. Muzikale omlijsting gebeurt door DJ Esmee.
Inschrijven kan tot 8 januari 2027 en is verplicht via oost_vlaanderen@acod.be of 09 269 93 33. Deelname kost 25 euro (leden), 25 euro (metgezel), 40 euro (niet-leden) en 10 euro (kinderen tot en met 12 jaar). Rekeningnummer BE24 8771 4073 0138 met vermelding
"KP0027-NIEUWJAARSETENTJE-30/01/26-NAAM-AANTAL VEGGIE en/of AANTAL NIET-VEGGIE
Verantwoordelijke uitgever : Dirk Stautemans, p/a Bagattenstraat 158 Gent.

Decoratiefeest verdienstelijke leden en militanten
Op zaterdag 28 november viert ACOD Oost-Vlaanderen zijn verdienstelijke leden en militanten. Dit decoratiefeest zal plaatsvinden in de Bijloke, Bijlokekaai 7, 9000 Gent.
U kan zich hiervoor inschrijven als u voldoet aan een van volgende voorwaarden.
- Voor een bronzen medaille: minstens 10 jaar ononderbroken een militantenrol hebben vervuld bij ACOD.
- Voor een zilveren medaille: minstens 20 jaar ononderbroken een militantenrol hebben vervuld bij ACOD of minstens 40 jaar ononderbroken lid zijn van ABVV/ACOD.
- Voor 50, 60 of 70 jaar ononderbroken lidmaatschap wordt tevens een attentie voorzien.
In een vorige publicatie was een fout geslopen. De correcte voorwaarden staan hierboven.
Leden en militanten die hiervoor in aanmerking komen, bezorgen hun gegevens via het inschrijvingsformulier aan het intersectoraal secretariaat, Bagattenstraat 158, Gent.
U kan het inschrijvingsformulier aanvragen via e-mail naar oost_vlaanderen@acod.be of telefonisch op het nummer 09 269 93 33. Gelieve het formulier volledig ingevuld terug te bezorgen om in aanmerking te komen voor het decoratiefeest.

Vlaams-Brabant

Seniorenfeest 2026: Wees erbij!
ACOD Vlaams-Brabant nodigt al haar gepensioneerde leden van harte uit voor het jaarlijkse seniorenfeest op woensdag 9 december 2026 in het Achturenhuis, Maria Theresiastraat 121, 3000 Leuven.
Vanaf 11.00 uur verwelkomen we jullie met een aperitief. Voorafgaand aan de feestmaaltijd worden de eretekens uitgereikt aan onze verdienstelijke leden en militanten. Daarna genieten we samen van een heerlijke maaltijd, een gezellige babbel en een aangename namiddag in goed gezelschap.
Deelname kost 25 euro per persoon (aperitief, maaltijd en dranken inbegrepen). Inschrijven is verplicht en kan tot uiterlijk 1 december 2026 via 016 21 37 20 of vlaams_brabant@acod.be. Schrijf het deelnamebedrag over op rekeningnummer BE94 8777 9928 0114 van ACOD Vlaams-Brabant met vermelding van Seniorenfeest 2026 + naam en voornaam + aantal personen. De inschrijving is pas definitief na ontvangst van de betaling. Wij hopen jullie talrijk te mogen verwelkomen voor een gezellige en feestelijke dag onder vrienden en collega's!

Senioren bezoeken Abdij van het Park en kerstmarkt
Op vrijdag 4 december trekt ACOD Senioren er samen op uit voor een dag vol geschiedenis, lekker eten en gezellige kerstsfeer.
We verzamelen om 9u30 aan het station van Leuven en nemen samen de lijnbus naar Abdij van Park. Tijdens de rondleiding 'Abdij uit de steigers' ontdekken we vernieuwde ruimtes en bijzondere vondsten. Een gids vertelt ons hoe deze eeuwenoude abdij met veel vakmanschap werd gerestaureerd.
Daarna brengt de lijnbus ons naar het centrum van Leuven, waar we aanschuiven voor een warme maaltijd met een drankje. Na de lunch is er tijd om op eigen tempo van de kerstmarkt te genieten: kuieren langs de kraampjes, een cadeautje zoeken of gezellig bijpraten met een warm drankje. Na afloop keren we terug naar het station.

Tribune is een uitgave
van ACOD-ABVV
verant. uitgever:
Uwe Rochus
Fontainasplein 9-11
1000 Brussel

bpost
PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

Deelnameprijs: 37 euro over te schrijven op BE 34 0014589472 90 van ABVV Leuven.
Schrijf je in vóór 1 december via niel.hendrickx@abvv.be of 0476 65 88 37. We hopen jullie erbij te hebben!

West-Vlaanderen

Afdeling Oostende: Rode Avond 'De macht achter AI' door Jurgen Masure
Op dinsdag 8 december 2026 nodigen de besturen van ACOD afdeling Oostende en het August Vermeylenfonds jullie uit op een Rode Avond met gastspreker Jurgen Masure die een toelichting komt geven over 'De macht achter AI' (artificiële intelligentie). Als historicus en filosoof onderzoekt hij hoe technologie, winsthonger en autoritaire besturen samenvloeien tot een nieuwe machtsorde. Hij toont hoe de digitale infrastructuur van ons leven helemaal onder private regie is gekomen. Hij pleit ook voor publieke alternatieven, want technologie kan ook anders aangewend worden, als we haar opnieuw onder publieke controle brengen.
We verwelkomen jullie dan ook graag op 8 december 2026 om 19.00 uur in het ABVV-gebouw, Jules Peurquaetstraat 27, Oostende. De deelname is gratis. Om organisatorische reden vragen wij bij deelname een seintje vooraf via 0494 644 794.

Samen Solidair – Expo over onze sociale zekerheid
De ACOD-afdeling Yser-Brigade Veurne organiseert samen met Linx+ de tentoonstelling 'Samen Solidair' die onze sociale zekerheid centraal stelt. De sociale zekerheid is een van de belangrijkste fundamenten van onze samenleving. Zij is er niet vanzelf gekomen. Ze is het resultaat van jarenlange sociale strijd en solidariteit. Net daarom is het belangrijk om haar geschiedenis te kennen en stil te staan bij haar toekomst.
Met de expo 'Samen Solidair' willen Yser-Brigade en Linx+ bezoekers laten ontdekken waarom solidariteit vandaag nog altijd even noodzakelijk is.
De tentoonstelling loopt van maandag 14 december 2026 tot en met zondag 17 januari 2027 in WZC Ter Linden in Veurne. Iedereen is welkom om een kijkje te komen nemen. Want sociale zekerheid maken we samen. Samen sterk. Samen solidair.

Afdeling Oostende: nieuw telefoonnummer
De afdeling Oostende, Nieuwpoortsesteenweg 11, Oostende, is bereikbaar op het nieuw telefoonnummer 059 24 29 02. Zitdag op maandagavond van 17.00 tot 18.00 uur na telefonische afspraak.

Afdeling Leie: gespreksavond met Uwe Rochus en Resley Verbinnen
ACOD afdeling Leie nodigt je uit voor een kennismaking met twee kersverse roergangers van onze vakbond. Uwe Rochus, sinds februari 2026 voorzitter van ACOD, begon zijn syndicale engagement bij het GO! Onderwijs. Via verschillende functies bij ACOD Onderwijs groeide hij door tot provinciaal algemeen secretaris voor Antwerpen, Kempen en Mechelen. Vandaag zet hij zich in voor sterke openbare diensten en hun medewerkers.
Resley Verbinnen, de nieuwe provinciaal secretaris van ABVV West-Vlaanderen, deed ervaring op bij ABVV Oost-Vlaanderen en als secretaris bij BBTK ORIK. Hij geeft mee richting aan het syndicale beleid en acties in de provincie. Naast zijn vakbondswerk is hij een fervent wielerliefhebber.
Beide sprekers delen hun visie op de uitdagingen en de toekomst van onze vakbonden. Aansluitend beantwoorden ze geselecteerde vragen van de aanwezigen.
Wanneer: donderdag 10 december 2026, welkom vanaf 19.00 uur.
Waar: VC Mozaïek, Overleiestraat 15A, 8500 Kortrijk.
Inschrijven: uiterlijk maandag 7 december via acodleie@gmail.com.
Vragen kunnen tot uiterlijk 1 december naar hetzelfde adres worden gestuurd.